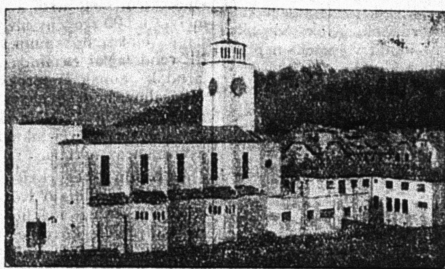

A Szent Ferenc-rendi templom 1936. május 17-én történt felszentelésének emlékére.

Dicsértessék a Jézus Krisztus! Kedves Testvéreim!

(P. Uzdóczy Zadravetz István püspök első beszéde az új templomban.)

A rendház és a templom képe.

Ugy tudom, hogy 600 évvel ezelőtt látott Salgótarján ilyen ünnepet. 600 évvel ezelőtt consecráltak, szenteltek itt Istennek katolikus templomot, azóta sem. Most 600 év után ime új templomban, új oltáron trónusára ül az Ur. Száz új templom és új oltáron keresztül az ég trónusát ott hagyva száll le az Ur egészen hozzánk a földre, a mi porunkig, a mi fájdalmas életünkig. Elhangzott az új felszentelt templomban már a Glória, meg kezdődött az első szentmise áldozat, a ti új templomotokban. Már felszállott a földről az égbe a mi első sóhajunk: Glória in excelsis Deo, dicsőség a magasságban az Istennek. Az Ur az oltártól ide küldött most, hogy a választ, a feleletet, az Ur választ, feleletet adjam meg nektek. Testvéreim! Könnyű ezt templomot építeni, annak, akinek így szólt haldokló atyja Dávid király: Fiam, Istenemhez az én Uramhoz méltó templomot akartam építeni, de az Ur leltitott engem ennek építésétől, mert háboruskodó ember voltam, vért ontó ember voltam. De arról leltitott engem, arra meghívott Téged fiam, vedd hát amiket én elkészítettem a templom építéséhez, ime 100.000 talentum, száz ezer arany ezüst réz és a lát is elhozta, mindent ami kell a templom építéséhez, kelj fel, építs az Urnak templomot. S a haldokló király buzgalmát követte a nép, 3000 talentum offíri, aranyat és 6000 talentum próbált ezüstöt hozott össze, buzgólkodott a legkisebbjé és a legnagyobbjába, hogy minél szebb legyen az Ur temploma és Salamon király ekkora kincsalmazzal megépítette és meg is építhette azt a templomot, mely a világ hét csodáinak egyike volt. De ismételtén, könnyű volt ekkora kincsalmazzal telejéről építeni díszes és gyönyörű templomot az Urnak, haj de nehéz templomot építeni az Urnak omladékokból, romokból, nyomorúságból és nincstelenségből. Ott Libanon minden cédrusa rendelkezésre állott, itt a Kárpátok erdejének építő szállait mások vágják le, nekünk a csemevész bokrok-ból annyi sem maradt, hogy kórházaink betegeit, nyomorult gyermekeit melegítsük tévizején. Ott Offíriak véka szám álló aranya és ezüstje áll rendelkezésre, a mi Kőröczünk és Erdélyünk aranyát más bányász és más csemege. Ott hatalmas, győzelmes nép önmagához és Istenéhez méltó templomot állított fel, itt egy eltiport nép, mindenről kifosztottan, még a napi betévé falatja miatt is reszkető és aggódo nép, emelt templomot az Urnak.

Azt üzeni az Ur, amidőn a Glóriát felzengtük neki, e most felszentelt oltártól először azt üzeni, hogy szívesebben vette az omladékokat, a nincstelenséget és a romlást és szegénységnek alapjain felépített templomot, mint amilyen szívesen vette a kincsalmazzal, salomoni bőkezűséggel felépített templomot.

Az Ur azt üzeni, hogy első áldása, amely a felszentelt templomból szerte áradó első áldása, tiétek, akiknek aggodalmas és áldozatos szeretete, akár egy homoknyi szemecskével is, akár pedig vagyonterő kincsel járult ennek a templomnak a megépítéséhez. Első áldása a tiétek, azután szórja az áldását innen távol mindenki felé. Nyitva már az Ur ajtaja, nem e földi ajtó, hanem az isteni irgalom ajtaja, melyen keresztül nemcsak félelem, hanem minden fáradt ember felé kiáltja, hívó szavát: Jöjjetek hozzám mindnyájan, hadd enyhítselek, hadd áldjalak, hadd bátorítsalak benneteket.

Második áldása oda forduló, második áldása azoké, akik a gyönyörű templomban Istent képviselve, Isten áldását szétszórva, Isten akaratát kell, hogy hirdessék. Mert nem Isten szóra arra, hogy templomot építsünk neki, hanem mi szorunk arra emberek. Szébb trón-

ja Istennek, e szép templomnál is az a virágkehely, amelyet ő alkotott, amely sugározza illatával az ő teremő erejét, szebben dicséri és viszi szíjjel csicsérgésével Isten áldását a nap sugarban fürdő szerelmes madárka, mint ahogy innen emberi szó nehézségeivel, nyelvbőlcsálással és gyarlóságaival hirdeti az ember. Mégis-mégis úgy akarja az Isten, mert mi emberek szorunk rája, hogy legyen templomunk, amelybe nem zárhatjuk be Őt, hisz mindenütt van, de amely helyen bennünket, harcoló embereket benneteket, az élet zsiabaja és lármájában annyit napot töltő embereket, ünnepi hangulatba ringathat és megáldhat Nekünk van hát szükségünk, nekünk az embereknek van szükségünk templomra, ahol találkozhassunk Istennek és ahol leszáll miközben, vágyainkhoz és tiétek a templom, tied különösen szenvedő ember, ki fáradt és terhelve vagy. Tied a templom a bölcsőtől a sirig.

És mivel Isten emberi módon találkozik itt Vele, emelhet köveket küld, akik az ő nevében dolgoznak és szórják szíjjel áldását. Ha átölelem azt a suttogó fát, ha megállítok utjában egy

az ő-papja fejemre teszi az ő áldó kezét, valami azt mondja, dogmatikus erővel biztosít arról, hogy találkoztam az Istennek. Érzem fájó homlokomon az ő szent áldását. Hát azért küldi áldását azoknak, kik e templomot építették és azoknak, Szent Ferenc fiainak, kik e templomból Isten dicséretét és Isten akaratát hirdetik e szenvedő, de jó népek. Mert az a nép csak jó nép lehet, aki olyan áldozatossággal rövid idő alatt, amilyen az a munkás nép önmagától megvonva mindennapi falatját, összeadta az összeget, hogy Istennek ezt a templomot megépítse. Ti jó nép között vagytok, Istent szerető nép között, aki keservesen keresett kenyeréből egy darabot leszakítva emelte ezt a templomot emelte arra, hogy onnan csak áldás sugározzon feléje, meg fogja becsülni ezt a templomot és lehetetlennek tartom, hogy ott, ahol ekkora lelkesedés emelt templom bármikor is reszenyek, foltok, gyalázatok emberei részéről szentségtörést kaphatna ez a templom. Csak tiszteletet fog kapni ez a templom, s ez az oltár. Azonban kedves Testvéreim, bár ti e jó nép között vagytok és jó népek fogja-

P. Uzdóczy Zadravetz István püspök.

csicsérgő madarat, ha oda borulok a virág kelyhében Ferencnek, szent Ferencnek kell lennem, hogy meghalljam őt Istennek a szavát. De ő biztosít engem nyers embert, szenvedő embert, fáradt embert, véres embert, hogy ebben a suttogó esztendőben én találkoztam valóban az Istennek. De ha lejem bánatossá leko-

tok hirdetni Isten vigaszt, tudnótok kell és tudjátok, hogy az élet oly hatalmas rabló amilyen a mi meg a történelemben nem találkoztunk. Ettől a néptől a magyar néptől elrabolt mindent, határokat, mit határokat, kenyeret, mit kenyeret, reménységet, holnapot, mindent. Még ma is hányzorg játszik velünk, csoda hát ha itt a trianoni határon felbőrdül a kereszt alatt színlődő magyar. Caoda

lesz hát, ha keservében azt sem tudja, merre emelje öklét? Mert az is előfordulhat, hogy elvakultságában a felemelt öklével tán erre felé is hadonász. Szegény, különösen ha a körüljáró gonosz-nak, ördögnek szavára hallgatva engedni a szívéből kitépni azt, amit ti beleoltottatok, örömet, Istenbe vetett reménységet. Legyetek hát jó és balsorsban jó nép között és talán elkeseredett nép között egyforma lelkesedéssel Isten akaratának hirdetői, és áldásának szétszórói.

Nehéz idők ezek és nehéz idők jönnek Krisztus papjaira. Nehéz idő ez, mert nemcsak a mai nehézségeken keresztül kell hirdetni az igét, hanem valósággal meg kell verekednünk minden lelki talpalatnyi földért, minden egyes lélekért. Harcba kell szállni a sátánnal Krisztusért. Az utolsó évtizedek sátnájában keresztül ugy-e minden ledűl, mindent ami szent, összetépett a sátán. Azután egy száraz népet hajtott bele a világháborúba és az a száraz lelki nép a világháborúban térdig gázolva a vérben még azt a kevés hitet is elvesztette, amit édesanyjától örökölt. Jöttek a gazdasági válságidők, amelyek úgy játszottak a tömeggel, mint a pelyvával a szélvész. És az elkeseredések nöftön-gőnek és ez a templom is, amely ma Istennek van felszentelve, minden oldalról egy templomok zsaratnokától kapja a fényt. Templomok égnék Moszkva táján, templomok égnék Spanyolországban, Mexikó táján és templomok égnék a világ szét táján. És soha ekkora küzdelem nem volt a papoknak Krisztusért, mint ez üszkök mellől. Megküzdni Krisztusért a sátánnal és megoldani a legnagyobb válságot. És ha meg akartok küzdeni ebben a világban magatokra maradtok Krisztus papjai. Talán az ember elvárja Krisztus csodákkal jöjjen az ő oltára megvédelmezésére és papjai megsegítésére. Nem, Krisztus mintegy magunkra hagyott bennünket és a magunk erejével, Krisztus parancsából kell megküzdőnünk érte.

Küzdjétek, úgy küzdjétek, mint ahogy küzdött az a mexikói pap, akit az oltárnál fogtak el, mikor a szentmisét celebrálta, midőn négy uja között tartja a szent otyát rárohtantak és amidőn azt mondja, hogy csak a misét engedjétek befejezni, lerángatták az oltártól és ott az oltár előtt nyomban vágják e a négy consecrált, felszentelt ujját, amellyel tartotta az oltári szentséget. A tömeg habotázva állja körül és a pap lehajol, az oltár lépcsőjére lehullott négy véres ujját összekapirgálja megmaradt többi ujjával, kezébe veszi a négy véres levágott ujját, Isten felé fordul és folytatja a misét: „Fogadd hát tőlem én Átyám, Istenem, mindenható Isten ezt a véres áldozatot, amit én Neked ezennél bemutatok.” Megdöbbenve állja körül a habotázó hóhér sereg és szó nélkül kullognak ki a templomból és a pap folytatja véres kézzel a misét.

Testvéreim! így birdessétek innen Krisztus igéjét, ilyen erővel, mint ez a mártír pap. Nem lesz itt szükség ismétlem újból ez áldott nép lelkeért megverekednie a sátánnal Krisztusért, de azért küzdöm lesz az élet, hát küzdjétek Krisztusért tovább.

Testvéreim! Oltárokból az anyaszentegyház két vértanújának ereklyéjét Szent Kelemen pápát és Szent Béla magyar püspök vértanút helyeztem el, hogy e két szent ereklyének lelke és szelleme tanítsa benneteket, hogy milyen szellemet és lelket kell ebből a templomból az életbe bevenni. Kelemen pápa lelke és szelleme arra intsen és tanítsa benneteket, hogy hiteteket megáldjátok és a római katolikus egyházhoz minden körülmények között hűségesek legyetek. Sem csáb, sem gúny, sem megtévesztés, sem sajtó, sem üldözöttség ne legyen képes benneteket eltántorítani atyáitok

hitétől, Szent István hitétől, Jézus Krisztus hitétől, amely hitnek alapja, forrása Péter, Jézus Krisztus helytartója, Róma. Legyetek tehát hűségesek római katolikus anyaszentegyházatokhoz. Erre intsen benneteket Kelemen pápa ereklvéje. A másik Szent Béla magyar püspök ereklvéje meg arra buzdítson benneteket, hogy ezt a törhetetlen katolika hitet, vallástokat vigyék bele a magyar társadalmi életetekbe is. A mi vallásunk nem elvek vallása, a mi hitünk oly magasztos dogmáknak halmaza, a mi hitünk a cselekvéseknek a hite és eme hitünket éppen ebben a szegény, tépett, véres magyar honba és közéletbe kell bele plántálnunk. Hát vigyék az iskolákba, a piacokra, a multságokra, közlekedésre, a városokba, vigyék mindenüvé Jézus szent hitét és vallástokat. Ha ez uralja közéletünket, ha ez az alapja a mi életünknek, akkor jöhet még erősebb Trianon, az sem lesz képes a lelkünkben a feltámadásnak szent hitét kimosni. Ezzel a szent hittel ezt a csonka, hazát, a Trianon minden kesvével, jogtalanságával szemben élveiben, feltámadásban meg fogjuk tartani.

Kedves Testvéreim! Bejezem az azal, hogy tudomástokra hozom, hogy ezt

a szentmisét, ami templomunkban először hangzott el, azokért ajánlom fel, akik bármilyen csekélységgel hozzájárultak ahhoz, hogy a mi templomot szentelhetünk az Urnak. Övéké legyen ennek a szentmisének első áldása. Szívvel és lélekkel csatlakozzatok a szentmiséhez és azután vegyék annak áldását és vigyék magatokkal ebbe a közéletteljes életbe és térjék vissza, bármilyen is az élet folyása, bármily mostoha is sorosok, az ő áldása szálljon e templomban reátok és itt találjatok kegyelmet. Apák, kik a keserves kenyérkeresetben, a kenyértelenség e rettenetes napjaiban kenyértért folytatott harcaikatokban kifáradtok, jertek ide, hadd fogja meg kezeiteket az Ur és adjon kezeikbe még egy munkakalapáscot, hogy minden apa megterhesse gyermekeinek a betevő falatot. Apák! gyermekeitek lépéseit ide irányítsátok! Edesanyák, kik az Urat leginkább szíveketekben hordjátok, Nők, vegyék az ő áldását és innen vigyék nap-nap után a tietekhez.

Megyek az Ur oltárához, folytatam az első szentmisét. Ti pedig vegyék Isten köszönetét és áldását a doztalos buzgósgátokért. Amen

meg is állapította, hogy ilyen pontosan, ilyen szépen, ilyen hiba nélkül előkészített ünnepségben kevésszer gyönyörködhetünk. Mintha száz keze, száz szeme és száz lelke lett volna a mi kedves házfőnökünknek, úgy volt rajta és benne az ezer felé ágazó előkészítő munkának minden mozzanatán és mozzanatában. E nagy munkában lelkes segítő társai voltak P. keceli Mészáros Albert házifőnök, P. Keresztes Vilmos és a testvérek. Lelekes segítő társai voltak azok az aszszonyok és leányok, akik Istenért rajongó lélekkel ragyogóvá tették az új templom követ, virágházba öltöztették és feldíszítették az új főoltárt.

Lelekes segítő társai voltak mindazok akik jó szívvel készségesen segítségére voltak a szállal az előkészítés és rendezés sikerét biztosították.

Szeretettel és mélyeségs tisztelettel emlékszem meg arról a nagy segítségéről melyet a 600 szegény megvendégelésének nagy előkészítő munkájában tettek a III. rend tagjai és mindazok, akik hozzájárultak annak a törekvésnek a valóra váltásához, hogy e nagy örömnaponkunk ne maradjon Salgótarjánban egyetlen egy magyar testvérünknek sem üres, kenyértelen az asztala.

Külön meg kell emlékeznem a diszkaput felállított Köszönbánya társulatról és az azt felállító Berta bácsiról. A bácsinak köszönet jóságáért, Berta bácsinak köszönet a nagy szeretettel végzett kedves és izléses munkáért.

Köszönet azoknak, akik házaikra kitűzték a magyar nemzet szépségs és dicsőségs zászlóját, köszönet azoknak, akik a magyar jövő virágait a drága magyar gyermekek, diákokat és diáklányokat cserkészeket és leventéket oda állították az állomástól a diszkaput terjedő út két oldalára hogy a legszebb és legrádabb és a legtisztább keretbe adták Krisztus Király követének a felszentelő püspöknek bevonulásához.

Köszönet azoknak, akik a haza büszkségét, a nemzeti hadsereg sisakos katonáit állították a diszkaputól a templomig vezető utvonalon szegélyre a szállal Krisztus követe fogadtatásának fényét és pompáját emelték.

Köszönet és hála az Acélgár vezérigazgatójának és igazgatójának azért a sok jóért és sok segítségért, melyet ünnepségünk sikerét és fényét biztosítani segítettek. Köszönet a zenekaroknak és dalárdáknak szívet, lelket gyönyörködtető szereplésükért.

Köszönet és hála mindazoknak a testületeknek és egyéneknek, akik megszűröl hozzájuk fáradtak a örömlükben velünk örültek.

Köszönet Marossy József mátravezérigazgató plébánosnak, aki ünnepélyünket megelőző 3 napos lelki gyakorlatunkat megtartani szíves volt.

Nehéz volna mindazoknak egyenként köszönetet mondani, akik köszönet érdemelnék a ezért a személyek további felsorolása nélkül köszönet mindazoknak, akik dolgozó katonái voltak Isten ügyének.

Május 16-ának délután 1/6 órája van. Meltősségileg fut be a főtőri állomásra a temlomsszentelő püspök vonata.

Önagymeltősságát az állomáson P. Réz Marián házfőnökünk fogadta.

Melletől állott a gyermek szívek a tiszta, ártatlan magyar gyermekszívek képviselője a kis Berthy Teri, aki így köszöntötte a nagy magyar apostolt:

Nagyemeltősságu Püspök Ur!

Az ártatlan gyermekszívek szeretetteljes dobbanását tolmácsolom, hogy eljött hozzánk templomot szentelni.

Amint egykor Szegeden lángra lobbantotta a vallásosság és hazafiaság szikráit, úgy lobbantsa itt is lángra azokat!

Isten hozta Salgótarjánba!

Innen Önagymeltőssága az északi plébánia határánál a Fő-utca Menház utcai torkolatánál felállított diszkapuhoz hajtatott kíséretével, ahová az iskolás gyermekek, diákok, diáklányok, leventék és cserkészek sorfalai között lovas bandérium és az acélgári zenekar zenéje kísérté.

A diszkapunál vitéz Berthy János alezredes állomásparancsnok e szavakkal köszöntötte:

Nagyemeltősságu Püspök Ur!

Salgótarján helyőrség tisztjei és legénysége nevében köszöntöm Nagyemeltősságu Püspök Ur!

tősságuat: köszöntöm katolikus magyar katonaszívm egész melegével és szeretetével a mi volt tábort Püspökünkkel, akihez bennünk: elszakíthatatlan lelki kapcsolatok fűznek.

Isten hozta helyőrségünkbe, Isten áldása kísérje minden ténylekedését.

Utána dr. Förster Kálmán polgármester a város közönsége nevében mondott üdvözlő beszédet:

Nagyemeltősságu Püspök Ur!

Nemcsak az északi plébániának ünnepe ez a mai és holnapi nap, de ünnepe Salgótarján város egész lakosságának is.

Ünnepel a város, mert holnap megint oltárt emelünk a jó Istennek itt a trianoni határszélen, ünnepele azért is, mert újból, — hála Istennek nem először — vendégül láthatjuk Nagyemeltősságuat, kit kivételre tehetésére az Istenért és Hazáért küzdők első sorába állított.

Az utóbbi másfél évtizedben Salgótarján városa nemcsak külsőleg ment át nagy átalakulások, de belsőleg, lelkileg is.

Úgy szoktam azt mondani, hogy ennek a fekete városnak fehér lelke van.

Fehér lélek hatja át a lakosságot akkor, mikor templomokat, kálváriát épít, amikor utcáit fásítja, virágosítja, amikor tehát nemcsak testi, de lelki célok megvalósításáért küzd és ha kell azokért áldozatot is hoz.

Mert amikor Kegyelmes Uram e város küszöbét állja, tudom, hogy üdvözlésként nem mondhatok jobbat annál, minthogy biztosítom Nagyemeltősságuat e város lakosságának azon szándékáról, hogy továbbig is a lélekfaluhoz fehér utján kíván haladni s ezzel szeretett magyar hazánkat szolgálja!

Isten hozta Nagyemeltősságuat Salgótarjánba.

Ezután Horváth Károly acélgári főmérnök az északi róm. kath. egyházközség világi elnöke köszöntötte a püspököt: Nagyemeltősságu Püspök Ur! Kegyelmes Uram!

Plébániánk határánál hódolattal és szeretettel köszöntöm Nagyemeltősságuat az Egyházközség nevében! Ünnepele a lelkünk, hogy templomunk fölszentelése alkalmából üdvözölhetjük körünkbe s az Isten: kegyelmét látnék jövevényeiben! A szó csak gyarló eszköz örömlünk tolmácsolására, bármily színes, bármily zengő is az!

Templomunk készen várja a szentelésre Nagyemeltősságuat. Magasba szökő keresztje hirdeti az Örökkévaló hatalmát, harangjainak szava szétterjed körülöttük a hitelenséget, elsrátja a halottakat és Isten imáadására szólítja az élöket! Arra kérjük a jó Istent, hogy katolikus magyar-ságunk egyik erős, bevetetlen vára legyen az új templom s szívbeli fakadó hálaval köszöntjük Nagyemeltősságuat, hogy a felszentelési szent szertartás elvégzésére közénk elfárad!

Szavaimon keresztül az egész egyházközség köszönete és hálaia árad Nagyemeltősságu felé, amidőnlellem melyből mondom: Isten hozta közénk!!

Dr. Jánossy Ödönne az öltáregylet elnökje köszöntötte Önagymeltősságuat: Nagyemeltősságu Püspök Ur!

A Ferences plébánia katolikus asszonytábor és öltáregylete nevében lelkes örömllel és hódolattal üdvözlöm Nagyemeltősságuat ezen a várvárvát ünnepon. Ez a női tábor kezdettől fogva lelkes téglahordozója volt a templomépítés ügyének, de mit tehetünk volna mi gyenge asszonyok, ha a Ferencendfiaink hatalmas energiája, ha a város, az acélgár és a többi vállalatok nemese gondolkodó vezetősége és végül, ha férfiatörünk, ha hveinek bámulatos áldozatkészsége nem fog össze az isteni hájlek megépítése érdekében.

Évekkel ezelőtt az épülő zárda első kapavágása mint pislakoló kis fény jelentkezett azon a horizonton, melynek messze távlatában egy templom tornyai látszóttak. Sokak szemében ábrándképnek tűnt fel ez a templom és ime ha Nagyemeltősságu átlépi a diadalkaput a a hajdani pislakoló fényből szemkáprázató világosságot lát kibontakozni, mely világosság fényterében rendületlenül áll az az isteni hájlek, melynek felépítése örök dicsősége marad alkotójának.

Ebben a pillanatban úgy érzem, valamennyien közelebb jutottunk az Istenhez, akinek kegyelmét leesdeni jött hozzánk Nagyemeltősságu. Ebben az isteni kegyelemben, az örök jóba vetett hitünk megerősödik, valahányszor csak közénk

Visszapillantás a templomszentelést megelőző időre.

A Gondviselés iránt érzett mélyeségs hálaival eltelve fogom kezembe a tolat, hogy társaimmal együtt megpróbáljuk megörökíteni Salgótarjánban a Ferences rend új templomával kapcsolatos történelmi jelentőségű eseményeket.

Nem lesz talán fölösleges, ha lapunk ezen történelmi számában néhány sorban visszaemlékezzünk a mai nagy örömnaponk előzményeire is.

Salgótarjánban a második templom építésének gondolata nem új keletű s ennek kívánság és szükségesség voltáról már 30 évvel ezelőtt beszéltek a jámbor, Isten házázt kereső emberek, amikor a csikorgó fagyos télben a felőrai járásra eső templomba indultak.

Ez a vágyódás azonban csak a lelkek mélyén világító lángocska volt s ha néha-néha egy-egy lángocska fel is jutott a napfényes, virágházba öltözött, vagy a fagyos tél jégbillencébe vert természet ölére, nem tudta ezt a vágyat törhetetlen akarattá acélozni.

1927. év október 26-án Szilvássy Ferenc és Brezina Gyula acélgári tiszviselők lelkéből tört ki először ez a szunnyadó lángocska úgy, hogy idefent a hétköznapi világában is többé ki nem alvó fészket egészen magának.

Ez a szűkebb megbeszélés, melyre nevezték két ur mintegy 25—30 évnél hivatott meg, elhatározta a salgótarjáni északi római katolikus hitközséget szervező bizottság megalakítását. A bizottság négy napaljkésőbb, október 30-án tényleg megalakult.

A bizottság elnöke Balhauser István acélgári főmérnök, alelnökei Horváth Károly főmérnök, Puschmann Gyula rakár főnök és Nagy Sándor gyári munkás; jegyzője Horényi Sándor gyári felvigyázó, főtitkára Brezina Gyula acélgári tiszviselő, titkára és pénztárnoka Szilvássy Ferenc acélgári tiszviselő lett.

Az alakuló gyűlés 10 tagú intéző bizottságot választott. Ennek tagjai lettek: Horváth László városi tanácsnok, Lapánszky János városi ellenőr, Malomhegyi Gyula és Eckert Róbert művezetők, Oláh Miklós gyári igazgató-tanító, Károly Géza MÁV intéző, Pobozy György gyári mester, Springer Géza zagyvarakodói művezető, Tamás József és Herbecsek József gyári munkás.

A bizottság törekvéseinek eléréséhez egy lelkes, erős akaratu, akadályt nem ismerő lelki vezért nyert Upponyi József akkori salgótarjáni káplán személyében.

A bizottság 1927 december 8-án küldöttsegileg adta át a maga elé tűzött célt magában foglaló és az egyházmegyei főhatóságához intézett memorandumot Hercegh József címzetes kanonok akkori salgótarjáni esperes-plébánosnak.

Hercegh József c. kanonok esperes-plébános meleg szeretettel, nagy megértéssel fogadta a küldöttsegileg s a magasztos törekvés sikere érdekében felaján-

lotta legmesszebb menő támogatását. Őt, mint embert anyagilag hátrányosnak érzti az akció, de nemcsak nagy lelke leküzdötte a gyarló embert s a lelek ezen diadalának ezekben a szép szavakban adott kifejezést: „... én nemcsak ember vagyok, hanem pap is és nekem nem a magam anyagi, hanem liveim lelki üdvét kell nézni, az Önök mozgalma pedig ezt a magasztos célt szolgálja.”

A Gondviselés Hercegh Józsefet elszólította az élők sorából s így nem láthatuk velünk való örömdzését, de hisszük, hogy odaftent a magasságokban a végtelen Isten jobbján osztozó örömlükben és részese volt az Isten dicsőségére folytatott küzdelmünk diadalának.

Az örömlen mi összetalálkoztunk újra s ennek a találkozásnak látható jele volt Hercegh József sirjára helyezett néhány szál illatos virág, melynek illatával együtt szállt Hozzá halánk és köszönetünk imádóság szava.

Ily előzményekkel reménytelen lélekkel indult a bizottság neki annak a hosszú, tövises, göröngyös és küzdelmes utnak, amelynek a végében ott ragyogott Istennek új háza, ahová a benne könyörgő magyarok könnytengerén át bevizárgott egy még tövisesebb, még göröngyösebb, még küzdelmesebb út horizontjáról, a legnagyobb magyar vágy, a legnagyobb magyar álom, a legszentebb magyar cél, a magyar feltámadás felkelő napjának aranyugara.

1930 január 1-én a már egyházfőhatóságilag elismert szervező bizottság új egyházi vezetőit kapott Márkus Lajos putnoki káplán személyében.

Márkus Lajos épp úgy, mint elődje Upponyi József lelkes szeretettel vezette és támogatta a bizottságot minden törekvésében.

Nem szándékunk a nehéz küzdelmeket, amelyen a szent célért lelkesedő kicsiny sereg átmént, nem célom felszámolni a már beheggedt sebeket, mert ennek a történelemírásnak nem az a célja, hogy az eseményeket apró részletekben tárgyalja, hanem az, hogy ezeket vázlatosan és futólag érintve megörökítsék annak a két napnak az eseményeit, amely két nap ezen küzdelmes, reményvel és csüggedéssel, rózsával és tövisvel telt utnak küzdő harcosait az álmok beteljesülésének koránájával megkoszorúzta s kivívott cél felszentelve rendeltetésének átadta.

A további előkészítő és az építkezéssel kapcsolatos eseményeket ismerteti az e tárgyban kiadott kis mű s így annak megismétlésére itt és ezalkalommal nem nem térek ki, hanem átfordítom a történelem órájának mutatóját a templomszentelés előkészítésére és a szentelést végző P. Uzdóczy Zadravetz István püspök fogadtatásának idejére.

A sok-sok fáradságot okozó és jelentő előkészítő munka lelkes vezére P. Réz Marián házfőnök volt. Meg kell alaptítani, mint ahogy több idegen vendég

jön Nagyméltóságod, de ugyanakkor azt is érzem, hogy Nagyméltóságod izzó hazaszereteten keresztül itt a határszelen megérintődött a magyar örök igazság diadalába vetett hitünk is.

Amikor asszonyi szívünk igaz szeretetével üdvözölöm mégegyszer Nagyméltóságodat, halásan köszönöm, hogy magas megjelenésével megsokszorozta örömlőnk. Szeretetlenül és örömlőnk jelképeül fogadja fölünk ezt a kis virágot. Isten hozta!

Karattur Antal acélgyári főmérnök a „Credó” egyesület nevében mondott üdvözlő beszédet.

Nagyméltóságú Püspök Ur, Kegyelemes Atyáink!

A templomszentelést ünneplő Egyházunk Credóegyesülete nevében állók bódolattal Krisztus király követe elé hogy 400 Credó-ferfi örvendezését jelentsem hozzánk érkezésén.

Külön ünnepe ez az alkalom a Credó-egyesületnek!

A templom, melynek felszentelése, két külön világ határvonalán áll: Mögöttünk a keresztény megújulás földje, hol Róma földjén üdvözlő szellemek és szociális felelősség szelleme, s ez hittel, bizással tölti el lelkeinket. De szomszédunkban idegen szellem uralkodik, melyre éppen napjainkban terjeszti ki átkos befolyását. Észak kárhozat-országa — az istentelenség, az istentagadás rombolni akarása.

Uj templomunkon meg kell torpannia minden rontó erőnek, minden rombolni akarásnak és a boldog bizakodás arcaival — erősíti lelkeinket az a tudat, hogy Nagyméltóságod áldó keze fogja felszentelni templomunkat, kinek kezében olyan áldást hozó volt a kereszt magára emelése 17 esztendővel ezelőtt — Szegeden.

Credó-egyesületünk egy emberként áll a kereszt mögött, és fogadja Nagyméltóságod kegyesen 400 ferfi hódolatát és szeretetét, amikor üdvözlöm: Isten hozta városunkba!

Utána a III. rend nevében Révay János Benedek előjáró mondott üdvözlő beszédet:

Nagyméltóságú Püspök Urunk! Szeretett főpásztorunk!

Szent Ferenc atyánk harmadik rendjének a nevében, szívünknek meleg szeretetével köszöntjük Nagyméltóságodat most, amidőn hozzánk jött, hogy a mi részünkre új Ferences templomot szenteljen, amely templom alig pár év leforgása alatt emelkedett ki a földből, hogy hirdesse örökké Szent Ferenc atyáknak soha el nem muló lángoló nagy szeretetét, amellyel el volt telve a jó Isten iránt és emberisérsáival szemben, mi pedig a küzdő egyház gyermekei hitünkben megerősödvé, a Ferences atyák bölcs vezetése mellett, mint Krisztusnak hű és bátor katonái a küzdő egyház zászlóját magasan lengelve, a győzedelmes egyházzal örvendhessünk majd egykor mi is odafele a mennyekben. A jó Istennek áldását kérjük Nagyméltóságodnak e nehéz és fáradságos apostoli munkájára. Dicsőítsék a Jézus Krisztus.

Majd Lukács Olga III. rendi tag nyújtott át virágcsokrot e szavakkal:

„Hódolunk, szeretetteljes mély tisztelőnk és örömlőnk jelül nyújtom át e pár szál virágot.”

Ezután a rózsafüzér társulat elnöke öv. Angyal Jánosné e szavakkal: „Nagyméltóságú Kegyelemes Püspök Ur, a rózsafüzér társulat nevében szeretettel köszöntöm. Isten hozta.”

Utána Bencsik Ilona a fehérruhás lányok nevében: „Fogadja Nagyméltóságod mélyeség hódolatunk és áldozatos tisztelőnk jelül e pár szál virágot.”

Végül pedig Kluka István és Horváth Gizzi szivárdisták köszöntötték Nagyméltóságát:

Nagyméltóságú Püspök Ur! Kegyelemes Atyáink!

A Ferences Plebánia kis szivárdistái állnak Nagyméltóságod előtt, hogy a miatti örömlőnknek adjanak kifejezést, hogy beteljesült szívünk titkolt óráit vágya, felépült szép új templomunk, amelynek felszentelése üdvözölhetjük itt Nagyméltóságodat.

Kevés, egyszerű szavakkal, de annál több melegséggel, szívbeli szeretettel köszöntjük most itt Nagyméltóságodat.

Isten áldása kísérel minden léptét s minden munkáját! Isten hozta!

Önagyméltósága meleg szavakban köszönte meg a nem neki, hanem annak akinek nevében és képviselésében jött a Krisztus királynak szóló üdvözlést, megáldotta a megjelenteket és a Kápolnához vonult, ahol a papság élén P. Hermann Hermenegild rendtartományfőnök fogadta, majd az északi plebánia vegyes

kara énekelt Kovács Nándor kántor vezényletével.

A Püspök ezután végig vonult a kápolnán annak oltáránál imádkozott és áldást adott a népre.

Este a papság élén elvégezték a vértanúk szolozsmáját, az ereklyék felett, a plebánia új irodájában.

Szerenád.

A fényes fogadtatás után, miután a katonaság, cserkész, levente csapatok bevonultak és az iskolák növendékei is hazafelé szállingóztak, az utca tovább hűvösödött tarka népével. Soha még ekkora közört nem láttunk Tarjánban, mint szombat délután és este. Lassan ráborult a csillagos est a városra és kigyulladtak a lámpák és vakító fénnel sugározták be a reflektorok az új templom monumentális falait.

Néhány percel 8 óra után vig zeneszó hallatszott a bányakolónia felől és nemskára kibontakozott a fátyalfénnyel menetelő Bányazeneke a sötétből, a mögöttük lépkedő cserkész és levente diszszakasszal. Pompás látványt nyújtott a fátyalfénnyel imbolygó fekete ruhás zenekar, az árvalányhajás cserkészfiúk és a zsávolyruhában diszgeló leventék fegyverrel szakszasa. A sok apró utcai gyerekek elő folyóként özönlötte körül a menetelő fiukat, úgy, hogy alig lehetett a rendet fenntartani. Persze a kiváncsiak áradata mind az acélgyár felé töltött, hogy szem és füllatujja lehessen a beközelkező szerenádunk. Puffogott a dob, csengett a cintányér, sirt a klarinét és dallal, melódiaival telt meg a majusi esti fénnyel sző város. A Főutcáról a fasorba kanyarodott a menet, majd az új iskolánál megfordulva visszatért a Ferences rendház elé, ahol már ezrekre menő tömeg várta az esti hangversenyt. A rendház előtt felsorakozott az időzőkben a Róm. Káth. Dalárdával kibővült díszmenet és várta a püspököt. A rendház kedves ablakai megteltek mosolygó arcokkal, az ajtóknál is csupa ismerős üdvözlő. Majd P. Réz Márián lekötelező szíveséggel üdvözölté Csánódy és Vilezál karnagyokat és k. Kraft és Torday cserkész, illetve levente parancsnokokat. Az ablakban megjelenik udzóczy Zdravetz István püspök dalias alakja, harcsány élénzesszel fogadja a szözlő főpásztor meleg szeretettel tetteget az öt ünneplő tömeg felé. Felcsendül a szerenád a Róm. Káth. Dalárdisták ajkán: Megzavarva édes álmom... és száll; száll a dal végigbolygólóve a völgyön, a morajló tömeg néma csendben hallgatja és élvezi a gyönyörű énekkart. Majd a zenekar részlővőin szivbemarkoló csilingeléssel zendülnek a szebbnél szebb melódiák. Ismét a dalárda énekel nagy-szerű felkészültséggel és remek hangszínezéssel. A népdalgyűjtemény kompásán illet bele a virágilattal terhes majusi éjbe, andalítóan elringatva a napi munkában és küzködésben kifáradt lelkeket. Hosszas éjlen és taps volt a válasz. Ismét a zenekar csillagoltatta meg tudását és bilincselte le a hallgatókat, mely lelkesen és halásan éljenzt és tapsolt minden szám után. Most mélyeség csend borult a tájra, a püspök ur szólni kíván. Messzeszengő hangon köszönte meg a szép szerenádot és a felejtethetlen szép estét, melyet a sok ezer résztvevő vele együtt élvezhetett. Köszönte a dalosoknak és zenészeknek a felejtethetlen produktiót, majd megemlékezett arról, hogy pontosan négy éve annak, amikor bérma körúti Tarjánban járt, erre sáttal Payer püspöki helynök urát, amikor ott ezen a helyen egy dudával telenőt, csuf árok tátonót. Arról beszélt, hogy ide kellene a barátok klastromát építeni. Payer helynök ur nagy lelkesedéssel ecsetelte a lehetőségeket, melyekkel meg lehet valósítani a tervet, míg ő csak hihetetlenül rázta a fejét, mert nem hitte, hogy meg lehessen oldani a nehéz problémát. És ime — menydörög szava a csendes éjbe — alig négy év múlva az álmomnak is alig-remélt szép elképzelés, köbe vésett valóság. Az Ur csodát tett, amikor módot és lehetőséget adott arra; hogy én ma innen a rendház ablakából hirdethetem, hogy megnyitlak a szívek, kérgesnek vált, a napi kenyérhajszában elfáradt lelkek, s a ti áldozatos állíreltekből Tarján munkás népe, felépült a templom. A

templom, melyet holnap fogok felszentelni amelyben trónt emelek Krisztusnak, aki kegyelmével még inkább el fog árasztani benneteket. Ebben a nagy, ebben a felemelő érzésben, amikor én ezt mind-mind megköszönöm nektek Tarján jó népe, a csillagfényes éjszakában megnyílik a lelkem és kitárom elétek egy eddig gondosan eltitkolt gondolatomat és élményemet. 11 évvel ezelőtt Rómában jártam, amikor lysisi kis Terézket szentelté avatták. A szent Péter templomában ezren és ezren vettek részt a nem mindennapi ünnepeken, hogy elnyervek a kegyelmeket. Amikor a szent-séges Atya felolvasta a szentté avatás dekrétumát, a szent Péter templom kupujából ezer és ezer rózsalevelet hullattak a megjelentekre, mint-egy jelképezve azokat a kegyelmeket melyekkel a jó Isten elárasztja mind-azokat, akik mélyeség hittel és bizalommal fordulnak hozzá és kéri az Ó kedves szentjének szent. Terézének közben-járását. És amint néztem a hulló szirmokat és a tömeget mely a szirmokat emlékül elkapkodta, lelkemben feltöltött a kérdés, vajjon ha a rózsák között tövises is hullanának, azt is olyan nagy igyekezettel kapkodnák? És elgondolkodtam azon, hogy a jó Isten áldásai mellett, meg kell küzdeni a bajokkal, a csa-

pásokkal is, a tövisekkel is. Lelkemből egy hó imát küldtem a Mindenhatóhoz, még pedig azt, hogy Uram Isten Te hullad, hullasz népemre, a sokat sanyargatott magyar népemre a rózsaszirmokat, az ég kegyelmét és ha kell, hogy a szirmoknak tövises is legyenek, úgy azt küld mind-mind énnekem, én vállalom békén és zokszó nélkül, Uram a töviseket küld mind el énnekem. A néma csendben hallani lehetett a visszafójtott lélegzet-vételt, amint a főpásztor szinte imaszerűen fejezte be fenséges beszédét. „Ezt a titkot hoztam el nektek Tarján-ak, ezt a lelki kincsemet és most a felszentelés küszöbén arra kérem a jó Istent, hogy rátok csak hullassa a kegyelmek és áldások rózsaszirmát, a töviseket pedig hagyja meg nekem. Isten veletek! Köszönöm a kedves szerenád! Szünni nem tudó éjlen zuhogt végig a völgyön, amint a főpap áldón nyújtotta kezét a lelkes tömegre.

Majd ágyudörgés jelezte a tűzijátékot, mely nagyban fokozta az ünnepi est fénnyét. Szálltak a réppentyűk, az ezerszínű csillagok a forgó napok és a pirotechnika csodái a csendes éjben és a szívek megteltek boldogsággal és békével. Amint hallottuk, a tűzijátékot a kisterenyei cserkészek Sümei Emil pánokkal rendezték, nagy hozzájárulással a Ferences plebánia — áldozatkészségéből. De minden szép álmomnak vége szakad. A zenekar indulóba kezd és mennek-mennek a fiúk haza és kíséri őket az utca népe. Mindég messzebből rikolt a sip és sir a klarinét, oszlik a tömeg. S a menykárpitról mosolygó csillagablakokon át, hullani kezdtek a rózsaszirmok — Terézke rózsái, az Isten rózsái — Tarján jólelkű népe föl.

(Lapunk más helyén közöljük k. Kraft Aladár egy szép versét, mely a püspöki esti beszéd hatása alatt született. Szerk.)

A templomszentelés napja.

Az ideiglenes kápolnácskában, — melyből mint mustármagból nőtt ki a szomszédos hatalmas templom — hajnali 5 órától kezdve szakadatlanul miséznek a nagy ünnepekre érkezett papok. A hívek mintha bucsuzni jönnének, oly nagy számban keresik fel a kis kápolnát, amely a közönyös lelkek ezreit hívogatta és fogadta be a mai napig, amikor a jólvégzett munka után, átadja szerepét a nagy „hajónak”, amelyben egyszerre ezek emelkedhetnek fel a hit szárnyán és egymásnak látásán az Éghez.

Hat órakor zenés ébresztővel járja be az Északi plebánia területét a hagyási kitűnő zenekar Hartényi Vencel karmesterük vezetésével.

Mindenütt nagy nyüzsgés, boldog öröm az arconok. — 8 órakor a nagy harang megszólalása jelzi, hogy P. Udzóczy Zdravetz István püspök kivonult a kis kápolnából teljes főpapi ornátusban, nagy kísérettel, hogy megkezdje a hosszú, fáradságos, de jelentőségletes szertartást, mely 8 óráltól fél 12-ig tartott.

A bezárt templom főbejárati ajtaja előtt a mindenszentek litániájával kezdődik a ceremónia, majd a nagy templom körüli a papság imák és psalmosok mormolása közben. A kölső szertartások után a templomba vonulnak, ahová a közönség egyelőre nem mehet be. Bent a hit és tudomány céljaira habuklésszített keresztetbe írja be páspörbójával a püspök a latin és görög ABC-t és ezzel megkezdődött a benti szép szertartás, amelyekben a szentelt olaj, só, hamu, bor, víz, tömjén stb. szerepelnek. Egyik legmegképpőbb jelenete a szentelési szertartásnak az volt, amikor a templom sekrestyéje melletti komoly biborszínűken pompázó szobának a pápai jelvényekkel díszített oltárától az aranyos koporsóba zárt szent ereklyéket vette vállára négy szerzetes és a püspökkel élükön a templom körül hordva, elhelyezték egy bóródódás kis szentmihálylovon a főbejárat előtt, ahol hosszadalmas latin imák után a rozsnói püspök helynöké Pajer János apostoli kormányzó olvasta fel a tridentit szent színat idevonalkozó két rendeletét. Ezután a püspök rövid beszédet intéz a templom előtt összegyűlt néphez, akiknek gondjaira bizza a templomot, s kéri őket, hogy szívük legyen az első templom, melyben helyet találjon e köböl épült hatalmas templom is, amely meg fogja

védeni őket az élet minden viszontagságában! A püspök ezután a rozsnói püspöki helynök felé fordulva köszönte mond azért, hogy a szent Ferenc rend tagiainak ez egyházmegye területén, a letelepedésre az egyházmegyei főhatóság engedélyt adott s igéri, hogy a Rend tagjai mindent el fognak követni, hogy ezt a jó népet vallásosságban, hazafiasságban és emberszereteten megtartsák és a templomot megvédjék.

A megkapó beszéd után a püspökkel élén bevonult a papság a templomba, ahol szent Kelemen pápa és szent Béla magyar püspök ereklyéit helyezték el, majd folytatódott a szertartás tovább.

A templom körül már sok ezer ember várja a bebocsátást: P. Marián plebános és Horváth Károly egyházközs. elnök pedig a bejelentett előkelőséget várták a sekrestye bejáratánál.

A vallás és közoktatásügyi miniszter képvisletében dr. Soldos Béla főispán érkezett — meg nagy kísérettel, majd Quirin Leó dr. a Rima acélgyári vasműrt. műszaki vezérigazgatója a Társulat telepeinek kiküldöttjeivel érkezett meg az acélgyár felől. A zárda elé érkező vezérigazgató Horváth Hedvig gimn. tanuló köszöntötte bájos közvetlenséggel az alábbi kedves beszéddel:

Méltóságos Vezérigazgató Ur! Szeretnék most anyagi nyelven szólni, hogy a salgótarjáni acélgyár alkalmazottainak halálát és köszönetét méltóképpen tolmácsolhassam. A Társulat nagylelkű adományával lehetővé tette, hogy főlepuhessen templomunk. Az életben egykor minden elmarad mellőlünk, csak három dolog kísér bennünket. A szerető szülői otthon, a vidám iskola és a lelkünket vezethet, támogató templom. A Társulat vezetőségének jószágos gondoskodása folytán a Rimai alkalmazottainak mind a háromban részük van. Itt állanak a virágall borított otthonok, ide intéget nagyszerű iskolák, s a Társulat hathatós támogatása mellett most szentelődik föl templomunk.

Ezért a sok vett jóért azt kívánjuk a Méltóságos Vezérigazgató Úrnak — mint úgyünk hathatósabb pártfogójának, — hogy szeretettel együtt egész életén át óvja a Szentlélek galambszírnémelegre s mint szellemi valóság járjon vele Krisztus!

Kérjük tolmácsolja halánkat és köszönetünket Méltóságos Elnök Urunk-

Az első szerkesztői család.

nál is. El nem mondott köszönetünk beszédes jeleként fogadják tőlünk e néhány szál virágot.

Dr. Quirin Leó válaszában áldást kért Istentől a templomok, iskolák és családi tűzhelyek munkájára, megköszönve az üdvözlést, bevonult a templomba, ahol az alábbi előkelőségek nevét sikerült feljegyeznünk: Dr. Soldos Béla főispán, Dr. Baross József alispán, vitéz Berthy János alezredes, államparancsnok, dr. Aliquander Odón iparügyi min. tan. újsáki Balás Béla plébános Cered, vitéz Bagossy alezredes, Bereznay Pál főjegyző Zpálfalva, Dr. Bércs János, Bláhár Barnabás, Császár Pál főmérnök, dr. Quirin Leó vezérig. dr. Kray Pál br. c. kanonok, dr. Paczolay Zoltán várm. fő. dr. Koltay Ernő ifj. Kubica István várm. főz. dr. Vásárhelyi Miklós Bgy. Pajer János püsp. helynök, P. Hermann Hermenegild. P. Ungváry Antal, P. Oslay Osvald, P. Sebestény Sándor, Upponyi József plébános, Dubovszky Elemér igazg. Lénárd Károly igazg. Virág Ádám, Horváth Gyula esperes, Demeter Bertalan plébános, Horváth László tanfelügy. esperes, Mráz György esp. Hugyag, Márkus Lajos, dr. Horváth József, Ferenc István, Marossy József pléb. Harkabusz László apát. Kovács Raymond dr. Frénkö József állatorvos, dr. Karácsonyi Aladár, Szencsár Péter Bp. P. Lupkovits Kólos Jász. P. Jagica Juvenál Pécs, P. Jeney Jenő Szécsény P. Galambos Imre Szeged, P. Forintos Lőrinc Szolnok, P. Feisz Angelus Kecskemét, P. Halász Jeromos Vác, P. Hornyák Domonkos Máriagyűd, P. Kiefl Szilvér Szentkut, P. Káli Szavér Hatvan, P. Sipos Lenárd Vác, P. dr. Horváth Zsigmond Gyöngyös, P. Urnyi Bernáldin Mohács, Ring József, Hatvan, Szontágh Pál, Varga József, Selymes József, Fekete Károly, államásfőnökök, Fabinyi Henrik gy. igazg. dr. Förster Kálmán polgármester, Farkas Árpád főmérnök, Fischer Ferenc b. ü. tanácsos, vitéz Halmy József, Jákó Zoltán, br. Cumín Artur őrnagyok, Dr. Holics Endre b. hat. fő., Dr. Jánossy Ödön

r. kap., Kiss Lajos közjegyző, Leszkovszky N. festőművész, dr. Mányi Lajos postafőnök, Molicska Nándor b. ig. Róth Flóris b. ü. fő., Schlegler Dániel, Dr. Szabó Lajos gimn. igazg., Szabó Ferenc főt. Szenté László igazg. Veres Zoltán képviselő, Dr. Visnovszky Rezső tanfelügyelő, Buczkó Gábor bányagondnok Salgóbanya, Szabady Sándor. Janik János, Kállay Géza bányai főtanácsos banya igazgató Rudabánya, Pantó Endre mérnök, Kozmányi István főfelőr, Quirin József gyárigazgató, Szilvassy Ferenc és 2 kiküldött Lemezgyár, Borsodnádasd, Liha Bertalan banyaügyi főt. banyaigazgató Özd, Szaucek Károly főmérnök és Bovic János Vasgyár Özd, Roób József gyárigazgató, Stelanek János, Simón József Vasolvasztók, Özd.

Ezeket kivül a helyi társadalomnak mindenrendű és rangú számtalan tagja

A templom teljesen megtelt, amikor fél 12 órakor a püspök a szertartás befejezése után újból bevonult, hogy az első szentmisét és szentbeszédet elmondja az új templomban.

A kint rekedt ezreknek hangszóró továbbította a benti istentiszteletet. A kóruson az acélgyári zenekar és dalárdá Urszt karnagy vezetésével Mozart 16. koronázó meséjét adta elő megkapóan magasztos előadásban. A férfi karra ezt a megrázóan szép latin misét Urszt karnagy írta át és nagy zenekarra hangszerezte a művet. Az offertorium Ave Mariáját Rostár János énekelte kellemes tenorhangján, mely átérzéssel. — Evangeliumkor a püspök teljes főpapi díszben felment a szószékre és a lapunk első oldalán teljes egészében hozott felejtetetlen szép beszédet mondta el. Minden szavát áhítatos tisztelettel, valószínűleg a jelenlevők, akiknek szemében István püspök már fogalom.

A szentmise végén pápai áldást osztott a püspök, majd a zene és énekar a magyar Himnusszal fejezte be a délelőtti nagy és fényes — jelentőségű templomszentelést és istentiszteletet.

Ünnepi vendéglátás a templomszentelés napján.

Magasra szállt a tömjénfüst az új templom csarnokában, harsogtak a kürtök, zengtek a glória, száryalt a dal és ezrek ajkáról kerek könyörgő, hálaadó imádság röpött az égbe. A templomszentelés magasztos ünnepségének minden akkordja keresztültört a kőfalakon és vitte, vitte piros emberszívek ujjongását az Ur lábai elé, beharagsogva a mindenségbe: jubilate! Örvendezetek, ujjongjatok, mert a csonka Haza gránici utjára épült a hitnek, a hazaszeretnek és a katolikus magyar öntudatnak!

1936. május 17-ike örömnapp volt Salgótarján számára! Örömnappé avatta mindenki számára a Ferences Plébánia Egyházközségének mindenre kiterjedő figyelmessége. A felelős ünnepség emlékeztetője ugyanis a Rimamurányi Vasművek Rt. jóvoltából és áldozatkészsége folytán az egyházközség 250 tiszteletes vendéglátást rendezett a tiszteletkés helyiségekben. Ugyanakkor az olvasóegylet nyári helyiségében az Egyházközség és Ferencend 600 szegénynek terített asztalt.

Megviselt külsejű, de csillogó szemű lelki boldogok táborát volt ez, ahol

megjelent a püspök is, a főispán, alispán, vezérigazgató, polgármester stb. kíséretében. A püspök a lelki és testi táplálékáról beszélt, mely az új templom felépítésével és a nemskára megérkező szegénygondozó apácákkal harmonikus és boldogított megoldást fog nyerni a szépen fejlődő városban. — A püspök és kísérete ezután a közébd színhelyére vonult. —

Szándékosan kerülöm a bankett szó használatát. Nem bankett volt ez, hanem a Krisztusi szeretet megnyilatkozása minden felebarát iránt társadalmi és felekezeti különbség nélkül. Ahogyan 2000 év előtt az Ur legnehezebb perceiben asztalához hívta apostolait, ezzel a lélekkel hívta meg most a Ferences Plébánia egyházközsége vendégeit, az öröm, a boldogság e felejtetetlen ünnepén, azért, hogy velük örvendezzen mindenki, részes legyen a boldogságunk az ünnepségre érkezett előkelő vendégek serege és az egész Salgótarján.

Két óra volt, mikor az célgári tisztekező 3 termében az izlésesen felkészített asztalok körül a vendégszoros elhelyezkedett. A templomszentelés szer-

tartását vezető dr. P. Zadravetz István v. tábori püspökkel az élen.

Az első pohárköszöntőt a Pápa Öszentségére Pajer János püspöki helynök mondta:

A magyar történelem lapjait lapozgatva arra a megállapításra jutunk, hogy Krisztus földi helytartói eddig mindig a legnagyobb jóindulattal viselkedtek nemzetünk iránt, különösen akkor, amikor a magyar nemzet bajban volt. Ennek igazolására a történelemből mindössze csak egy pápára hivatkozom. A közel jövőben fogjuk ünnepelni Budavár felszabadulásának 250 éves évfordulóját a török járom alól, amelynek bekövetkezésére a legtöbb Krisztus földi helytartója XI. József pápa tett, ki nemcsak beszélt, hanem anyagilag igen nagy összeggel jött a nemzet támogatására és ennek eredménye lett azután, hogy 3 évre Bécs felszabadulása után, Buda is felszabadult.

Ezt az adósságunkat fogjuk mi legközelebb letérleszteni akkor, amikor ennek a nagy pápának Budavárában szobrot fogunk állítani. Az ő utódja, jelenleg uralkodó XI. Piusz pápa folytatja az ő nagy elődjének XI. Incének törekvéseit, aki kiadta a jelszót: Megújítani mindent Krisztusban. Ő pedig még hozzátette azt is, hogy ő arra törekszik, hogy Krisztus uralkodjék minden vonatkozásban mindenütt az egész föld kezekéig úgy a törvényhozásban, mint a vezetésben. Amidőn az ő egészségére emelem poharam, felkérem a mélyen tisztelt urakat és vendégeket, hogy mondják velem együtt egy szívvvel, egy lélekkel: Tartsd meg Isten szent atyánkat, Krisztusnak helytartóját.

A hosztantörő éljenezés után közvetlenül dr. Soldos Béla főispán emelkedett szószárra:

Új templom felszentelését ünnepeljük ma, hogy lelkünk közelebb jusszon hozzá, a mindent magába foglaló kegyelem Istenéhez, alázatos imádságunk szálljon fel hozzá, hogy segítse a magyar népet, aki ezen a szép örömnappal ünnepel itt a trianoni határszélen. Ez az itt élő szegény magyarság méltó tanuilelet adta az élnakarásnak, de főképpen az isteni félelemmel járó hazaszeretetének. Most gondolatban menjünk fel hazánk fővárosába, a budai várba, amely bennünket mindannyiunkat lelemelt, előbbre vitt és képzeletben térjünk vissza a most felszentelt új templomhoz és kérjük az Ur Istent, hogy a hazaszeretnek megtestesítőjét, a vitézek vitétét és főkapitányát, nagybányai vitéz Horthy Miklós urat, magyarországi kormányzóját, áldva áldja és sokáig éltesse.

A szónok szavai után a vendégsereg lelkesen éltette a Kormányzót.

A következő szónok dr. Quirin Leó a Rimamurányi központ műszaki igazgatója dr. Zadravetz István püspököt köszöntötte a következő szavakkal:

A templomszentelés Isten országának beköltözését, a hitélet terjedését jelenti az emberi társadalomnak. Isten kegyelme megengedte, hogy ipartelepünknek hívó lelkei és azok áldozatkészsége templomot emeljen és ezt a templomot a mai napon a virágos szép májusi vasárnapon Isten dicsőségére felszentelhesse. A hit és munka, Istennek ez a két nagy törvénye volt kezdeményezője és befejezője annak a törekvésnek, amely itt ma falakba emelkedett, toronnyá magasztult és harangba csendült. A szent Ferencend fiait, egyházunknak lelkes katonáit, ősi magyar földünknek évszázados lelkes gondozói vetették el itt a magot úgy, hogy az jó talajra esett, kikelhett és a mai szent ünnephez vezetett. A salgótarjáni dolgozók, azoknak hitűsége, szorgalma és áldozatkészsége az a második tényező, amely itt gyümölcsöt aratott és háláünnepet ül. Nagyméltóságú püspök Ur! Amidőn ma krisztusi hitűnknek ezen új hajlékát felszentelni méltóztatott, egyben megáldotta azokat a munkás kezeket is, akik nemcsak a mindennapi életet jelentő szerszámot tudják felelni, hanem kezüket össze is tudják kulcsolni imára és Istent imádni késsze. Emelem poharam és köszöntöm Nagyméltóságodat fiui alázattal és mély hódolattal és köszönetet mondok a Rimamurányi-Salgótarjáni Vasmű Rt. igazgatóság nevében Nagyméltóságodnak, hogy ezt a mai magas egyházi funkciót elvégezni méltóztatott. Emelem poharam azzal az őszinte kívánsággal, hogy Nagyméltóságodat az Isten soká éltesse és, hogy bölcs intelmi nyomán Salgótarján-

66-ik jótékonycélú m. kir. államsorsjáték.

HUZÁS június 5-én.

Főnyeremény 40.000 ar. P

Összesen 17.000 különböző nyeremény, melyeket mind készpénzben fizetnek ki.

Sorsjegy ára:

Egész: 3 P. Fél: 150 P.

Kapható minden sorsjegyzületben, dollány-tőzsdében stb., valamint a pénz előzetes beküldése után a Székesfehérvári Pénzügyigazgatóságnál, Budapest, V. Szalay-u. 10.

ban a munka és a hit mindég egymásra találjon.

Dr. Quirin Leó központi igazgató közvetlen meleg szavait a jelen levők hosszasan megtapsolták.

Azután P. Hermann Hermenegild ferences tartományfőnök emelkedett szószárra, hogy az országos és megyei notabilitásokat, az adakozókat és a város közönségét köszöntse:

A magyar földről szeretnék néhány szót mondani. Szeretném a régi magyar ferences gondolatot Önök elé varázsolni mintha ők megjelenének és ők szólnának önhöz. Engedjék meg, hogy ezen szent ünnep alkalmával a régiek érzésével magam mondjam el azt, amit az én és a rendtársaim lelkében érzek.

Oda fordítjuk szemünket a méltóságos helynök ur felé, aki a mi letelepedésünknek az ország határára az első zászló kitzűzője és a mi kis hajlékunknak alapköve letevője volt. Ő adott alkalmat arra, hogy a ferences lobogót, ezt a régi örök időkben meghurcolt, vért is átitatott ferences lobogót, mi itt, a határszélen azzal az érzéssel tűzzük ki, hogy az imánk és a munkánk valamikor a határt kiejebb fogja tolni és gazdagabb országot hoz vissza. Amikor a hála érzése van bennünk, Istenhez küldjük forró imánkat és kérjük, hogy a méltóságos urat, aki a munka országának a védelmére zászlót tűzött ki, az Isten soká, nagyon soká éltesse és adja, hogy öröme és boldogsága legyen a munka eredményében. (Majd dr. Soldos Béla főispán fel fordult.) Méltóságos Ur! Méltóztassék megengedni, hogy a vallás érzelmeiben Méltóságod felé forduljak. Emberi kötelességeink vannak a magyar kultuszminisztériummal szemben, a kulturának és a magyarság érzéseinek teremőjével és ápolójával szemben. Érezzük és tudjuk, hogy a vallás viszi tovább Krisztus igazságait s ez az, ami ma egyedül tudja felelni a népeknek. Ez az, ami a magyar nemzetet évszázadokon keresztül megtartotta éppen a Krisztusi hit alapján! fogva. Amikor mi itt letelepedtünk és templomot konszkráltunk, szabad legyen azt mondanom méltóságodnak, hogy méltóztassék a mi ígéretünket, a mi lekötöttségünket tolmácsolni a nagyméltóságú kultuszminiszter urnak, hogy mi a magyar történelemben akarunk lenni és élni mint a régi kódexekben. Mi piros betűt akarunk lenni a munkánkban az új történelemben, amely a szent jövő, az igazabb jövő és a nekünk "jogos jövőt meg akarja teremteni a magyarok számára. Emelem poharam azzal a lélekkel és szívvvel, hogy mindenkor egyek akarunk lenni a krisztusi hitben az állammal! A Nagyméltóságú miniszter Urat a jó Isten igen soká éltesse!

A rend részéről tartozunk hálával, amikor a miniszter ur kitüntetett azzal, hogy a saját személyében méltóságot hozzánk küldte, mi csak örömnünknek és háláknak adunk kifejezést. Mi a verünk adjuk e város magyarába, azt a régi ferences temperamentumot, ami a mult nagy dicsősége volt, bele visszük a magyar iparba. Ha lehetne verőtüzesést csinálni, mi ezt is szívesen megtennénk. Méltóztassék tolmácsolni ferences hódolatunkat, mert mi is iparosok leszünk ebben a városban és szíves készséggel fogunk dolgozni mindnyájan a lelkekért. A méltóságos uramra Istent áldást kérem és az a mi szerződésünk, amelyet akár verszerződések is nevezhetek, mindenkor erős lesz. Mélt-

tóságos urat az Isten soká őrlesse és adja az Isten, hogy tiszta örömmünkben osztozkodhasson velünk! — (Az alispán felé fordul a szónok.) Ha keresném kutatóm, ebben a megyében régén 4—500 évvel ezelőtt, megtalálnám a magyar bárátnak a nyomát. Talán a nyomát már elmosta az eső, elszárlotta a nap, csak porladó csontokat találunk. Amikor a megye minket, mint ujszülötteket befogad, érzem a halálat és az iránt a megye iránt, amely a mi munkáságunkat olyan meleg szívvel fogadja, hogy mi itt le tudunk telepedni. A jó Isten áldását kérem az alispán urra, aki gondos szeretettel befogadott bennünket a megyébe és kérem, hogy védő szárnyai alatt tartson bennünket. Mindenkor dolgozni fogunk a megye érdekében. Az alispán ura üritem poharam! Legyen védőnk abban a munkában, amely tisztán az Istenért, a nemzetért és a hazáért folyik.

Polgármester Úr Mikor 50.000 P-t megszavaztatott a templom építésére, egy gondolat vezette: Teremteni a nemzet felébresztésére és feltámasztására. Amikor a templom építéséhez ezt az összeget meg méltóztattott szavazni, megvagyok arról győződve, hogy ezekben az emberekben megvolt a magyarnak szabad fejlesztő ereje. Azt kívánom és azért imádkozom mostan és szeretném valóra váltani imádságunkban a mi összetevő erőnkben, hogy ezek a kövek, amelyek itt templomná emelkedtek, valóra váltsák a régi magyar határokat és lássunk örökönyeket is megcsillanni már egyszer a magyar szemekben. Az Isten áldja és lissze meg úgy a polgármester urnak, mint a város képviselő testületének azt a nemes áldozatot, amelyet a magyar hazáért, a magyar feltámasztásért hoztak a katolikus magyar templom számára, a jövő reménye eleven szimbólumának. — (Dr. Quirin Leó vezérigazgató felé fordulva.) Méltóságos Uram! Úgy beszéltek, mint otthon levő fia a Rimával szemben, a templomnál is fia, mert pártatlan intézkedés volt az, amikor ez a vállalat akkora áldozatot tudott hozni és pedig a magából, a sajátjából a nemzeti és a vallási téren. A vallás érdekében, mert amit a kalapácsot, a munkaeszközöket a hit inspirálja, a vallás vezeti, addig az a kalapács mindig nemes munkát végez és nemcsak templomot épít, hanem nemzeti jobblétet, biztos otthont is, mert ebbe a kalapácsütésbe vissza nótázik a magyar dal és magyar élet. A nemzetnek is akkora szolgálatot tettek, nemcsak nekünk, akik olyan szenvedélyesen azonosítottuk magunkat a magyar történelemmel. Személyünk a magyar történelem, amelyben a magyar törvény és a ferences törvény egy patakban folyt. Amikor tehát e tekintetben is sokat tettek. Amikor ezt a leeresztést, ezt a megértést, ezt az egyhitűséget, ezt a magyar érzést meg akarom köszönni, amikor a szavam előrik a könnyben és az imában, ebben az unjonnan felszentelt templomban soha meg ne szűnjének imádkozni rendtársaim, azokért, akik ezért olyan sokat és fáradhatatlanul dolgoztak. Tartis sokáig az Ur Isten, legyen öröme abban, amiért fáradozott, mert a lelke mindig gazdag, a tevékenysége sem fog ki. Az Ur áldása legyen a vállalatot és annak irányítóin, Isten soká őrlesse!

A tartományfőnök mély érzésekkel és gondolatokkal teli beszédét nagy lelkesedéssel lapsolta meg az egész vendégkoszorú, majd dr. Figus Béla városi főjegyző a következő szavakkal köszöntötte a tartományfőnököt és a Ferencesrendet:

Mélyeséges tisztelettel és szeretettel köszöntöm a magyar nép igaz, őnzellen barátait, szent Ferenc fiait. Főtisztelendő tartományfőnök ur, főtisztelendő ferences atyák! Isten után Önök felé fordul Salgótarján katolikus közönségének halála és köszönete, mert önök voltak a magvetők, akik az áldozatos magyat elhittették a lelkekbe, akik ezt a magot Isten virágává növesztették.

A gondviselés bőséges áldása, a társadalom tisztelete legyen jutalma ennek a munkának, Isten őrlesse és Isten tartsa önöket.

A következő szónok Horváth Károly acélgépi főmérnök a Ferences Egyházközség világi elnöke a következő szavakkal köszöntötte fel a meghívott vendégeket:

Talán sohasem volt oly erős a vágy Isten után, mint épen a mai vásáros, bizonytalan időkben. A vágy Isten után

egyre erősödő vallásosságban nyilvánul meg és ez hozza létre a mi új templomunkat, amelynek felszentelésére mi összegyűltünk. Ritka, fénylő ünnep a mai nap, amelyet még fényesebbé tesz az a körülmény, hogy ilyen tisztes és kedves vendégsereg ült össze, hogy örömmünk osztozzék. A megosztott öröm megosztószózik és ebben a mi örömünkben való osztozkodást az egyházközség nevében halás szívvel megköszönöm az itt megjelent minden egyes kedves vendégünknek. Az Isten őrlesse mindnyájunkat.

Ezúttan Horváth László városi tanácsnok emelkedett szószárra, hogy a templom tervezőt, vállalkozót és az iparosokat köszöntse:

Milyen tisztelt uraim! A beszédek sorrendjének hevedik, de lényegben mégis első helyen az alkalomából szerettel tisztelettel üdvözlöm szent Ferenc fiait, akik Salgótarján városában új templomot emeltek. Üdvözlöm őket Salgótarján város nevében. Lelki szemem előtt elvonul az építőstílus egész sora, amelynek különösen a barok stílusban olyan közel férköztek a mi lelkünkhez és megállók egy pillanatra itt ebben az új kornak modern stílusban felépített templománál, amely mint minden stílus az Isten dícséret, azt, aki adta a szívbe és a lelkébe a tudományt annak, aki a templomot tervezte. Eljen a tervező, aki oly kitartással építette a templomat, amely az ő és a mellette ülő koldus barátak P. Mariannak lelkéből, abból a hatalmas akaratéből fakadt. Szeretném, ha ott mindig térdepelnének könyörgő magyarok egy szebb jövő iránt imádkozva, de hiszem, hogy így is lesz. Ott fognak térdepelni társadalmi különbség nélkül és gondolkozni fognak évszázadok múltán is, hogy ki volt az, aki ezt a templomot építette, azok koldus magyarok, megőrt magyarok voltak, akik a világháborúban szenvedve, átéltek a határt. A teremő észre, a hatalmas akarat szerettel őríttem Salgótarján város közönsége nevében a poharam.

A hivatalos szónoklatok során még P. Réz Marián szólt fel az egyháztanácsot és az építési bizottságot köszöntve, a következő szavakkal:

Nagyméltóságú Püspök ur, Kedves Uram! Mi nem építünk templomot, mert mi amit teszünk mindent az előjárónak megbízásából teszünk. A hivatalunk az, hogy dolgozzunk a lelkekért városról városra. Amit tettem nem magamtól tettem, nem a magam erejéből, hanem előjáróm megbízásából tettem és szent József segítő kegyelméből. Másodszor pedig amit tettem az anyaszentegyház fenséges, magasztos szervezetének egy kis sejtje, a ferences egyházközségnek, egyháztanácsának segítségével tettem. Egy akarat, éjszákakon keresztül gyűléseztek, dolgoztak. Előszörban a mi drága jó Horváth Károly főmérnökünk, a többi tanácsadókkal és az építőbizottság tagjaival együtt. Azon dolgoztunk, hogy valóban az Isten segítségével felépíthessük ezt a szép új templomot. Legyen hála elsősorban szent József atyánknak, másodszor pedig az egyháztanácsnak. — Mi csak tovább is dolgozunk, ebben segítsen bennünket mindenki, hogy az új templomot be tudjuk népesíteni szép óltárokkal és hatalmas nagy orgonával is.

P. Réz Marián plebanost, aki a templomépítő nagy munkában az eleven, lüktető, soha meg nem álló munka szimbólumát képviselte, a vendégek lelkesen megjelenezték. P. Réz Marián ezután felolvasta dr. Sztranyavszky Sándor házelnök távirati üdvözlését és Bíró Pál országgyűlési képviselő üdvözlő levelét.

Megemlékezik még Upponyi József és Szilvassy Ferencről, akik szintén sokat fáradoztak a plébánia létesítés körül. Végül köszöntet mond Fabinyi Henrik gyárigazgatónak, kérve rá Isten áldását a sok segítségért és támogatásért, melyben a plébániát részesítette.

A programszerű felszólalásokon kívül a magasztos ünnepi hangulatot és a nap jelentőségét emelték meg az asztalnál elhangzott számos, mély gondolatokkal teli beszédek is.

Elsőnek Róth Flóris m. kir. bányai főtanácsos emelkedett szószárra és nagyvonalú történelmi visszapillantás kapcsán vázolta, hogy minden politikai maffián, dinasztiák bukásán, háborúkon, vérvizárokon, forradalmakon keresztül, végül is belátja az emberiség, hogy vissza kell térni a templomba az Istenhez. Az

élet harcaiban elfáradt lélek ott találja az oltárt, ami előtt leborulva, buzgó imádságban vigasztal, ott a szószék, ahonnan az Isten igéit hallgatva megnyugszik, ott van a gyóntatószék, ahol hűneire bocsánatot, feloldozást nyer és ott a kórus, ahol a zene szárnyain magasztos röppen a lélek. Ez mind-mind közelebb viszi a gyarló embert az Istenhez. Ezért az áldozatos és nagy munkáért, — mondotta — meghajlom zászlómat a rend és annak feje előtt: Zadravetz püspök ur előtt! A jelenlevők Róth bányai főtanácsos szavai lelkesen megjelenezték.

Ezután dr. Baross József alispán szólt fel és a következőket mondotta:

Van egy veszedelem, amely a keresztény Magyarországot fenyegeti, ez a szovjet. Nem kell mást csinálni, csak ki kell nyitni rendesen a szemünket, hogy észrevegyük a szovjetet. A Püspök Úr mondotta, hogy a világ minden tájékán, különösen a katolikus Spanyolországban és másutt is, Oroszországban égnek a kolostorok és a templomok. A magyarokat is csak egy lépés választja el. Itt a szomszédságban, sajnos Losoncon, Füléken egymásután keletkeznek a szovjet barátok körei. Van szovjet és én kérdeznék, hogy komolyan vesszük-e a veszedelmet. Nem vesszük komolyan, mert ha komolyan vennénk, nagyobb testvéri szeretettel állnánk egymáshoz közelebb. Milyen tisztelt Uram! A szovjet veszedelem különösen kétszer torpant meg erősebben Európában. Először, amikor Itália fassizta állama alakult, másodszor mikor Németországban nemzeti szocializmus lett. Minden elmeresünk e két ország felé szálljon, különösen Olaszország felé, aki a magyar igazságot megérti és azt eredményesen fel tudja karolni. Minden elismerésünk szálljon Németország felé is, nehogy félre értsenek megjegyezni azonban, hogy a szimpátia már nem mehet annyira, hogy az ő eszméiket is lemásolni akarjuk. Nekünk meg vannak a magyar lelkéből, a magyar talajból kiforrót évszázados, megszentelt intézményeink. Itt van a magyar szent kórus, amely az ezereket nagy magyarországot képviseli, itt van átmeneti időre a kormányzásig történelmi intézménye, aminek jelenlegi képviselője iránt a legnagyobb szeretettel, hűséggel gondolunk.

Itt van a parlamentizmus, itt vannak az ősi vármegyék és itt van a magyar népek királyhűsége és alkotmány-tisztelete. Milyen tisztelt Uram! Van egy másik nagy erő, a hit, a vallás. Valahányszor egy templomot látok, örül a lelkem, örül a lelkem, amikor a templomot felszentelik és örül, mikor látom, hogy az emberek százan és ezrei lélekben miként emelkednek az Eg Urához és észreveszem, hogy nemcsak hitükben lesznek megerősítve, hanem megerősödik bennük az a gondolat, hogy a magyar hazáért érdemes dolgozni. Úgy érzem, valahányszor templomot látok, hogy az nemcsak az Isten dicsőségét hirdeti, hanem, hogy a magyar nép él és fel fog támadni. Szívbeli kívánom, hogy ez a ferences templom legyen bőséges forrása a hittelel emelkedésnek és legyen bőséges forrása a honfiai erőnyeknek. Ezekre emelem poharam.

Az alispán megszívleendő és nagy jelentőségű szavait a vendégek lelkesen megjelenezték. Schléizinger Dániel az izraelita hitközség hittanátára a szeretet jelentőségéről beszélt. Elválaszthatnak bennünket különbségek, dogmabeli különbségek, mondotta, de egy közös érzés kell vezessen mindnyájunkat mindenben és ez a szeretet. Az új templom is egyik kuforrása a szeretetnek. Templom nélkül nincs élet, mert hiszen minden ember keresi az Istenhez vezető utat, keresi azt a Jakób létráját, amelyen keresztül kapcsolatba juthat Istennel. Ábrahám is egy Isteniség hirdetője és templomot épített neki, Jakób is a követ, amit feje alá tett, templomnak szentelt. Ez mind, mind közelebb hozza az embereket Istenhez és Isten a földhöz. Ezt tette a Ferences Plébánia is, mikor új templomot emelt Salgótarjánban. Most mikor ünnepelünk, — folytatta — együtt mondom a szóltárossal, hogy örvendezzünk együtt és kívánok Önöknek békecséget, jóletét és minden jót. Legyen ez az új Istenháza egy megfoghatatlan vára a hitnek és a szeretetnek. Legyen egy öröme a magyarságnak és a hitnek, hogy el fog következni az az idő, hogy mi, akik évek során át csonkaságban élünk, ujongani fogunk a nagy magyar haza felszabadu-

A magyar konyha

híres jogárol és tartal-
masságáról... Finom
sütemények és kalácsok
részére most már csodá-
latos szer is létezik, mely
a sikert biztosítja, az elke-
szítést leegyszerűsíti és
emellett egyáltalán nem
drága:

Dr. OETKER File
Sütőpor 120g

lásán. A jelenlevők a szónokot hosszasán megjelenezték.

Ezután k. Kraft Aladár olvasta fel dr. Zadravetz István püspöknek írt megleghány lélekkel teli kedves költeményét. Az ezüstös hajú poétát a jelenlevők lelkesen megjelenezték. (A költemény lapunk más helyén közöljük.)

A Ferences Egyházközség munkássága nevében Percze István kazánkovács emelkedett szószárra. Beszédéből az alábbi gondolatokat közöljük.

Visszagondolunk arra az időre, amikor a templomépítés gondolata felvetődött. Szinte lehetetlennek látszó vállalkozásra kezdünk, mert mivel kezdtük? Mindössze 10.000 pengőnk volt, az előirányzott költség pedig 200.000 pengő körül volt. Hogy mi mégis hozzáfogtunk, erre csak az adott módot és lehetőséget, hogy Istenbe vetett hitünk és a határtalan remény, amit az Isten háza megépítése érdekében szolgáltunk, nem hagyott cserben bennünket és hogy mindenáron akarni és akarni akartunk. Amíg az északi szent Ferencendi plébánia szervezés alatt állott, Payer János püspök-helyettes ur képviselőben Márkus fő-tisztelőnd ur látta el az északi ferences plébánia szervezési szolgálatát. Ő az egyik összevetelen azt mondta, csak akarni kell és mi ezt az egyetlen egy szót jegyeztük meg, hogy akarni kell és mi akartunk.

A déli plébánia hívei is adtak, sőt nemcsak a katolikusok, hanem Salgótarján egész társadalmához járult ahhoz, hogy az északi ferences templom felépüljön. Mindezt csak azért mondtam el, hogy olvassuk le a falakról azt, hogy az emberek tömegének az akaratát akadályt nem ismer. A vezető gondoskodóknak arról, hogy ezeket a tömegeket úgy irányítsák és úgy oktassák, hogy azoknak gondolkodása nemzeti, vallásos és hazafias legyen. Volt idő, amikor lelketlen agitátorok az emberek tömegeit elfordították a helyes iránytól és oly irányba terelték, ami nem az építést, hanem a rombolást szolgálta.

Nem mulasztom el a halás közönetemet mondani a városnak, a városunk nagyérdemű polgármesterének azért a megértésért, amit az északi ferences plébánia szervezkedésénél a templom építése irányában tanúsított. Nem mulasztom el azt, hogy a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság, amely az ő hatalmas támogatásával igyekezett elősegíteni azt, amit gyenge, munkás erőnkől nem tudunk volna megvalósítani. Hogy ezt lehetővé tette, köszönetet nyilvánított jelenlevő vezérigazgatójának azért az őszinte támogatásért, amit egyházközségünkkel szemben tanúsított és köszönetet nyilvánított azért, hogy a vezérigazgató ur ömeltósága volt olyan kegyes, hogy a mai ünnepség kiadásait magára vállalni kegyes volt. Mélyen tisztelt Uram! Az ebedre szánt összeget, ha áldozni óhajtják, áldozzák azt az egyház és az új templom javára.

Megköszönöm végül Zadravetz István püspök urnak, hogy egyházunk felszentelésén jelen volt, amely örök emléke lesz minden jelenlevő szívében.

A szónok nemes, őszinte szívből jövő szavait a jelenlevők lelkesen meg-

HALÓK EBÉDLŐK ÚRISZOBÁK kombinált berendezések Budapesti Bútorszalomban

Budapest, VIII. Baross-utca 21.
Nagy választék. Kedvező részleteztetés.
Képviseletünk rajzainak meglátására
díjmentesen bemutatja. Szobabútor vá-
sárlása esetén vasúti költségét
visszatérítjük.

tapsolt. Pajer János püspöki helynök
választott ezután Percze István szavaira.
Visszaemlékeztem — mondotta — 1928
februárjára, mikor itt jártam és résztvet-
tem az új Plébánia létesítése tárgyában
tartott megbeszélésen. Azt hittem, hogy
egy szűk, kis társaság fogok találni, de
csalódtam, mert mikor megjelentem, egy
teljes tömeget találtam ott. A tárgyalás
után megkérdezte a megboldogult Her-
ceg-helynök, hogy mi a véleményem a
mozgalomról, azt feleltem, hogy az sok-
kal komolyabb, mint ahogy gondoltam.
De azt akkor én sem merem remélni,
hogy egy ilyen rövid idő alatt ez az ál-
dozatos nagy munka ilyen szép eredmé-
nyeket fog hozni. Nagy áldozatot hoztak
a hívek. Olyan emberek hozták ezt az
áldozatot, akik a szájuktól vonták meg
a falatot azért, hogy ma itt templomot
szentelhetünk. Ezért ismétlem kérem a
Jézus áldását az Egyházközségre, a
Szervezőbizottságra és az egyházközség
minden egyes tagjára, — kérve őket és
terences Testvéreimet, hogy néha-néha
rólam is emlékezzenek meg.

Ezután Takács Ferenc ipartestüle-
ti elnök mondott köszönetet a kisiparo-
sok nevében azért, hogy az egyházközség
felekezeti különbség nélkül munkát
juttatott nekik az új templom építésénél.
Kéri Isten áldását továbbra is az északi
plébánia vezetőségére.

Végül dr. Paczolay Zoltán várm.
főügyész a balassagyarmati egyházközség
világi elnöke az Actio Catholica üdvöz-
letét tolmácsolva, a következőket mon-
dotta:

Látom azt, hogy a legnagyobb ér-
ték itt a földön a lélek, annak kicsisz-
lása és művelése nemcsak az egyház
szolgáinak a feladata, hanem mindenki-
nek, aki a köztért és az Istenért és a
házatér dolgozik. Mint a balassagyarma-
ti r. kat. Egyházközség világi elnöke, egy-
házközségem üdvözlét tolmácsolom ne-
ked különösen kedves barátom az egy-
házközség világi elnökének. Teread su-
lyos és nehéz feladatok hárulnak, mert
egyrészt meg kell tartani a hívők közt
az összhangot és különösen iparkodni
kell arra, hogy az egyházközség életé-
ben ne csak a templom legyen az a hely,
ahol irányítod őket, hanem a templom-
kívül a család is és minden egyes meg-
nyilvánulása a léleknek minden egyes
térén. A jó Isten áldását kérem a ti
működésétek és munkátokra. Engedje-
tek meg, hogy én egy kért tolmácsol-
gást hozzatok, amely szól az északi ke-
rületnek és a déli kerületnek is. Én úgy
érzem, hogy a templom, amely az északi
plébánia területén épült, egy szoros ka-
pocs lesz az északi és a déli plébánia
között. Mert vannak oly intézmények,
amelyeket elszorvasztani nem lehet, pl. a
katolikus kör. Ezt akarom még erősebb
kapcsolatok átfűzni. A jó Isten ellessen
benneteket és köszönöm, hogy ezt a
kedves napot, ezt az örömmünepet meg-
adtátok

A többi termekben is szellemes
beszédet mondtak közlőnkönkre Góli-
án Reszó főmérnök, dr. Horváth József
karancsi plébános, k. Kraft Aladár
bányatitkár és dr. Vilmon Gyula tiszt-
orvos.

A vendéglátás d. u. 5 órakor véget
ért. A vendégek dr. Zadravec püspök-
kel együtt mondták el a közös imát
és emlékedtek lélekkel egy fenséges ün-
nep felejtethetetlen emlékével a szívekben,
oszlott szíjjel az ünnepi vendégsereg.

Távozásban visszacsengnek füllük-
ben az utolsó szavak: „Az új
templom, amely az északi plébánia ter-
ületén épült, egy szoros kapocs lesz az
északi és a déli plébánia között!” Úgy
érrezzük, hogy átvitt értelemben nekünk
magyaroknak annál igazabb és kívá-
natosabb kérésünk nem is lehet ma az
egek Urától. Nemcsak az északi és
a déli plébánia között legyen meg a szív-
beli és őszinte kapcsolat, de minden
magyar lélekben is itt a csonka Haza
határain belül és azon túl. Ha valaha
szükség volt az összefogásra, úgy ma

százszorosra fontos ez, mert élet és ha-
lál között áll a választás és rajtunk fog
mulni, hogy mi lesz nemzetünk sorsa.
Bár az egész magyarság úgy össze tudna
fogni, mint a templomépítő plébánia —
és rossz szokásunkat, az örökös kritizálást
felvetve, egyet akarva megépítenénk
azt a hatalmas templomot, amelynek csil-
lagos boltozata a Kárpátoktól az Adri-
áig ér!

TE DEUM.

Délután 5 óra tájban megredt az
eső, ez azonban nem akadályozta meg
a boldog hívőket abban, hogy este 7
órákor a templomot teljesen meg ne
töltsék.

A lényes asszisztenciával bevonuló
püspök alligohy helyet foglal a főpapi
trónuson, a szószékre ment fel P. Her-
mann Hermenegild tartományfőnök, hogy
a szentelés napján még egyszer meg-
szólaljon a hagyományos, gondoskodó feren-
ces szellem, a melegen hívogató atyai hang.

A léleknek otthon kell s bár e ház
az Ur háza, mégis édes otthona minden-
kinek, aki megérti az édesanyjai hívó szót.
— Porta coeli ez, az égnek a kapuja,
melyek ha megnyílnak, üdvösségre nyil-
nak meg. A boldog és boldoglatlan em-
ber itt találhat nyugalmat. Töltsétek meg
a templomot, melyet oly nagy áldozatos-
sággal építettek fel, az Isten itt akar
veletek találkozni!

A Rend boldogan veszi át e tem-
plomot, mert Istennek tett szent fogadá-
sát itt érvényesítheti: mindnyájatok boldog-
ságára! Köszönjük meg a felszentelt
püspöknek, hogy a rideg és életellen kö-
vekből, tárgyakból, melegen beszélő és
hívogató édes otthont csonsrált. Még
egyszer az Ursten áldását kéri minden-
kire, akinek bármilyen kis része is van
e templom létrehozásában. Átvette a Rend
a templomot, de mint a jegygyűjtő a je-
gyes, visszaadja nektek kedves hívek és
lakjaitok benne! — A boldogító szavak
után a püspök ajkán felhangzik a Teged
Isten dicsőit — Örökséged dallama,
melynek befejezése után szentséges áldás
hull a térdeplő tömegre, mely a tömjén-
füstös templomban hálás és boldog öröm-
től sugárzó arccal tekint a szinte légi-
esen távozó püspökre, akinek a mai kel-
detése egy boldogabb jövő kapuját nyit-
totta meg az emberiség számára!

A templomszentelési ünnepségek megindulásán
dr. Pajer János, Koltay Imre, k. Kraft Aladár,
dr. Lapsányi János és mint gyászörök Gyár-
máthy Margit és Horváth Mundi művészek közre-
vették.

Isten rózsái!

Megemlékezzük Üdöcsy Zadravec István püspök
ur Öngyilkosságát Szálgótarjánban 1936. május hó
16-án mondott beszédre.

Az égi kárpit millió csillagos,
Májusi szétlőt illatos,
Mint tömjén füstlőt ódon templomok.
Mikor az őz főpap beszélni kezd
Ezreknek ajka néma,
Semmi neszt
Nem hallani.
Sötétlen állnak, mint a vármokok
Amint a fátylak rótt tüze
Az arcukat pirosra festi be.
És messze csendő hangon hirdeti:
„Az emberekre — mint Rónában levé —
Térzék rózsákat fog binteni,
(Illatos rózsák, bárszony levelük)
Ha jók leszünk, ha Istenben hiszünk
Az egész világ teli lesz velük.
A könnyed mind-mind egy szép rózsza majd
Megfőrt szivében, ha a hit kihajt,
Ha szenvedésed lentől bőven osztják
Meggyógyítják a selymes szürke rózsák,
Ha azt hiszed, hogy minden elveszett,
Testvér, kulcsold imára két kezéd
S mi elvesztett, majd megáld visszahozzák
Isten kertjéből hulló égi rózsák.
A rózsák hullnak s ha tövise lesz,
Mely néha fájón Testvér megebez,
Ne káromoljad ez égi sebet,
Üdvödre lesz az megáldás egy lehet.
A legszebb rózsának is tövise van,
Testvér, azért ne légy boldoglatlan.”

S imája most az ég felé suhan:
„Hallgassad meg Teremtőm őz fiad,
És hallasd — hullasd menyét Uram
Szegény népemre szent rózsáidat.
Ha az égen a rózsza úgy terem,
S ha kell, hogy ott is tövise legyen,
A töviset mind — mind add nekem.”
És hull a rózsza, hull temetőn —
— Szívet gyógyító, égi-harmatos —
A csendes nyári éjjelen.

királyfalvi Kraft Aladár.

Hőseink.

A mindennapi élet zűrzavarában
észreéltlenül tovatűnő esztendőik során
holnap ismét reánkivirrad az az egyetlen
nap, amely csak másodlagosan a miénk,
az előké, mert elsősorban a világháború
halott hőse. Évente egy nap, melyet az
előző önző világából szerényen a maguk
országa kérnek azok, akik mindenüket
odaadták értünk az életükkel és cserébe
nem kérnek tőlünk még annyit sem,
hogy mindig gondoljunk rájuk. Ez az
egyetlen nap, amikor önzésünket felte-
tve, nekik, a hősöknek szentelhetünk leg-
alább egyetlen gondolatot, egyetlen köny-
nyet, egyetlen szál virágot. Milyen kevés
ez ahhoz képest, amivel nekik tartozunk
és örökké tartozni fogunk mi és az utá-
nunk következő nemzedéknek.

Azok, akik az óriási vérzivatarból
visszatérhettek, mert hiszen nem rajtuk
mult az élet, vagy halál véletlene, az elő-
hősök nem keseregnek, nem zúgolódnak,
amiért az élet tülhaladt felettük, amiért
az emberek megfedezkednek róluk. Leg-
feljebb legyintenek egyet fanyar mosoly-
lyal arcukon, hogy minő rövid az embe-
rek emlékezőtehetsége, minő csekély be-
nyű a hátra való akarat. Az előhősök
elvegynének az emberi tömegben, amely
felett egykor oly diadalmasan tündököl-
tek, amelyért életüket kockáztatták, vé-
rüket hullatták és amely a dicsőségesen
teljesített kötelességgért cserébe csak fele-
det, közönyt ad.

De a hősi halottak az élek elmű-

lasztott kötelességére, nagy tartozásra
figyelmestelnek. A még meglevő sirke-
reszték és fejfák, mint nagy kérdőjelek
a mindig nagyobbodó tartozásra mutat-
nak, mert nagyon kicsiny a törlesztés s
nagyon csekély a törlesztés lehetősége is.
Ezek a kérdőjelek bármily szerények is,
mégis egyre inkább kérdezik: vajjon
megbecsüljük-e őket, a hőseket és ál-
lunk önmagunkat?... Vajjon ott va-
gyunk-e testtel-lelékkel, amikor róluk
esik ünnepi megemlékezés?... Vaj-
jon megemlíjük-e tetteiket halánk
jeléül kalapunkat és meghajlítjuk-e
lelkünk lobogóját a tiszteletükre
emelt emlékművek előtt?... Vaj-
jon magyarok vagyunk-e még, hő-
sök nemzete, vagy közönyös, korcs,
elvezethajhász nemzedék csupán,
amely nem érdemli meg, hogy
multja legyen, jövője szülessék,
amely nem érdemelte meg, hogy a
nemzet virága sirbaszálljon érte?...

Holnap, vasárnap, a Hősi
Emléknappal lássunk meg ezeket a
felénk meredő kérdőjeleket, ezeket
a számonkérő sirkezeszteteket és
ha magyarok vagyunk, méltó
önmagunkhoz, méltó hőseinkhez,
akkor tudni fogjuk mindannyian,
hogy ezekre a néma kérdésekre
mi a felelet...
(—ány.)

Veszélyben a Felvidék magyarsága.

A felsőház egyik legutóbbi ülése-
n oly kérdést tettek szövé, amely már he-
tek óta nagy nyugtalansággal tölti el az
elcsalott területek kisebbségi magyarsá-
gának sorsát aggodó hazai közvéle-
ményt, arról a cseh államvédelmi tör-
vényjavaslatról van szó, amelyet időkör-
ben a cseh képviselőház és szenátus is
elfogadott és amely ennek következtében
a legrovidebb időn belül törvényerőre
fog emelkedni. Ez az állítólagos állam-
védelmi törvény tulajdonképpen nem
egyéb, mint arculcsapása nemcsak a cseh-
szlovák köztársaság területén élő nemzeti
kisebbségek nemzetközileg biztosított jo-
gáinak, de a legelembb emberi jogoknak
is. Különösen katasztrofális helyzet elé
állítja ez az új cseh törvény a trianoni
határ mentén élő magyarságot, amennyi-
ben lehetővé teszi, hogy az alsófokú kö-
zigazgatási hatóságok bárkit állambizton-
sági szempontból „megbizhatatlannak” bé-
lyegezzenek s ilyen esetben egyszerű ki-
utasító végzés alapján az ily szerencsét-
len magyarok minden tulajdona kisajátít-
ható, földje elvehető, bármely inga-
lana: háza, ipartelepe, bányája az állam részé-
ről bizonyos kártalanítás ellenében el-
konfiskálható s az ily „megbizhatatlan
elemek” arra kényszerülnek, hogy ősi
területeiket elhagyva, ott telepedjenek je,
ahol azt a cseh hatóságok megkívánják.

Az elmúlt másfél évtized alatt meg-
szoktuk már, hogy az ugynevezett utód-
államok, azok az országok tehát, amelyek
az ezeréves magyar szent korona terüle-
téből lettek nagyok és hatalmasok, a lé-
talapjukat alkotó trianoni békeszerződés-
nek és a Népszövetség alapszövevényének
csak azokat a rendelkezéseit tartják be,
amelyek számukra előnyösek s az elcsa-
lott területeken a szabad birtoklás nyu-
galmát biztosítják nekik. S megszoktuk
már azt is, hogy szomszédaink szeretnek
megkezelésnek megfelelően a nemzet-
közi okmányok azon paragrafusairól,
amelyek némi élettelenlétséget, a gazda-
sági, politikai, kulturális és szociális léte-
zés legelőlébb lehetőségeit biztosítják az
uralmak alá került nemzeti kisebbségek,

"A MUNKA" TÁRCAJA

Mátra körül — Mátrán át.

(Utazás.)

Irta: Kárpátfalvi József.

(Folytatás.)

Az agyag és lösz takarót szántja
fel a lerohanó áradat erőziós ereje. Há-
la az égnek, hogy az említett települési
helyek távol esnek a Mátra szívéből,
mert így kevesebb alkalma nyílik az em-
bernek romboló hajlamát kielégíteni.
Ilyen siralmas karztléte táj csak itt-ott
lálható. A Mátra hatalmas tömege majd-
nem teljesen a lomboserdő ruhájába
van öltözve, ezért az erőziós csak alig
fejtetheti ki pusztító erejét.

Már fel is kuszunk a Bechegyre
(780 m.) Ennek lejtőjén építettek ki tót
telepéseket Fiskalitis-hutát (Kiskalitis)
800 m. magasan fekszik a község tiszta,
pormentes ózondus a levegő közeli ré-
téjébe. Mégis annyi hessett szemű,
sápadarcú, zúgócsontu ember fájdalmas
arca néz ránk szomorúan. Tüdbetegek
a legnagyobb ámulatunkra. Hogyne es-
tünk volna ámulásban, amikor tudjuk,
hogy a tüdővész ember megváltója a
magaslati levegő. De hiába a szubalpi-
kusan nevezhető vidék, ha a körülmé-
nyek mostohák. A kulturierületől távol
éne, valóságos gyűjtőgöte életmódot
folytatnak. Kicsiny darab földjük nem
ad elég kenyeret. Az egészségesek tes-

tői szines csoportja hatalmas erővel dol-
gozott a Piskéshegy oldalán. Az volt a
benyomásunk, hogy ilyen lehetett a
bonkolás utáni magyarság élete. Tör-
te az ekét 'sohasem látott földet, hogy
életet varázsoljon belőle. Ezek is
bonkolásra készültek, de nem a
földi élet paradicsomának meg-
teremtésért törték a tarlót, hanem
porhüvelyük örök nyugvóhelyének ké-
szítették sarkukat. Ez ideig 10-15 km.
távolságra lévő Nagybátonyba vitték le
800 m. magasságból megkereszteltet
csecsemőjüket, eltemetni kedvesüket.
Ilven a hegylakók élete. A Piskéshegy
(965 m.) oldalában a Darázshegy lejtőjén
820 m. magasan szintén tót telepese-
knek, Ötházubta községben. A község
820 m. magasan fekszik. Csonkamagyar-
ország legmagasabban fekvő községe. A
tót lakók között igen sok a magyar név,
mint pl. Szabad, Rákóczi, Málnai stb.
E nevek arra vallanak, hogy eltörsítot
magyarok. Tótul beszélnek ugyan, de
szüvük magyar, örömköket és bánatukat
a magyar muzsika, a magyar dal andali-
tó dallamával fejezik ki. Tótul beszélnek,
de magyar szöveggel énekelnek. Népví-
seletük festői, különösen a kék, sarga
színeket kedvelik. Az említett színek lát-
hatók tiszta csinos házaikon és ruháza-
tukon is. Színes pártát és bő ráncos
szoknyát viselnek. A férfiak ruhájának
színe fekete bársony. A mellényükön
nagy fehér fém gombok díszelnek.
Reggeltől estig rakják a boksát, hogy

igy elsősorban a magyarság számára. A cseheknek ez az új törvénye azonban túltes minden eddigi jogszertésen s melán tölte el a legnagyobb aggodalommal és felháborodással a magyar közvéleményt. Hiszen annyit jelent ez a törvény, hogy ezután a számzuté, az ősi vagyonból való kiforgatás Damokles kardja fog minden kisebbségi sorsra kárhóztatott magyar feje felett lógni s soha nem tudhatják a cseh uralom alatt élők, hogy mely pillanatokban kell hazájukat, ősi házukat, foglalkozásukat elhagyni s teljesen ismeretlen helyeken, idegen, ellenséges környezetben új életet kezdeni.

S a legnevezetesebb az, hogy ezt az államvédelmi törvényt annak a csehslovák köztársaságnak a kormánya terjesztette elő és annak az új sütteti államnak törvényhozó testülete szavazta meg, amely tudvalevőleg a wilsoni elveknek, az örendelkezési jog eszményének köszöni létét s amely mindig azzal hivalodik a rosszul, vagy egyáltalában nem tájékozott nyugateurópai közvélemény előtt, hogy a modern demokrácia és a polgári szabadság valódi leteteményese. Az ügyes és céltudatos, anyagiakban bővelkedő, megszervezett cseh propaganda valóban hosszú éveken keresztül el tudta hitetni Európával, hogy a cseh nép igazi mintáallamot teremtett a Kárpátok alján,

amelyben testvéri egyetértésben és zavartalan boldogságban élnek csehek, lótok, németek, rutének, magyarok. Egy idő óta azonban mindegyik az európai közvéleménynek mindegyik elfoglaltságtól hálgyos szemel s a józanabb rétegek már látni kezdik, hogy a wilsoni elvek ürügye alatt Középeurópában rettenetes csalás történt. Ma már a csehek sem örvendenek a nyugati országokban oly általános népszerűségnek, mint annakelőtte s jó hírnevüket nem fokozta az a szövetség sem, amelyet a kommunista Oroszországgal kötöttek.

A magyar közvélemény természetesen nem hajlandó szó nélkül napirendre térni a cseh államvédelmi törvény felett, amely melyben beleütközik a nemzetközi jog egész világban érvényes paragrafusaiába. Éppen ezért nagyon megnyugtatólag hatott Kánya Kálmán külügyminiszternek a felsőházban tett azon kijelentése, hogy a magyar kormány ezt a számunkra oly lájzó kérdést már hetelek óta tanulmányozza s így a kormány bölcsességére, illetve a hivatalos magyar diplomácia várá az a feladat, hogy egyrészt a világ közvéleményének figyelmét a cseheknek ez újabb jogserő eljárására felhívja s az illetékes nemzetközi tényezők segítségével ezt a veszedelmet a felvidéki magyarság feje felől elhárítsa.

A könyvnapok hírei.

Mult számunkban ismertettük a könyvnapok jelentőségét s a régebbi magyar irodalomnak azokat a remekműveit, amelyek az ezidei könyvnapokon igen olcsó áron kerülnek forgalomba. A könyvnapok gazdag programjában azonban ott találjuk legkiválóbb elő íróink legújabb munkáit is, még pedig nagy választékban mind a tudományok, mind a szépirodalom köréből.

Örömmel látjuk ott a könyvnapai könyvek jegyzékében a diadalmasan hirdető erdélyi szépirodalom két kitűnő írójának a regényeit. Gulácsy Irén Főregyeteg c. hatalmas alkotása már régebben is megjelent ugyan, de ez a drága kispéldányos kiadás már régen, teljesen eltűnt a könyvpiacon. A könyvnapai új kiadás, amely köve csak 4 P lesz, bizonyára igen kapós lesz majd, hiszen közismert nagy regényei — Fekete völgyének, Pax vobis — igen kedvelté tették Gulácsy könyveit. A másik kiváló erdélyi írónak, Nyirő Józsefnek pompás székegy regénye Uz Bence stílusos, székelyes kötéssel bizonyára egyik legkedvesebb újdonsága lesz a könyvnapoknak. (A 310 P) Hiszen Nyirő eddigi művei, Isten igazában, Kopjafák, Az én népem stb. jogosultak tesznek minden várakozást. Szilárd János és Undi Imre, ez a két kiváló humoros elbeszélő az öregeknek és fiataloknak egyaránt kedves meglepetésül Szép vagy diákélet címen a legիրésőbb diákadomákat gyűjtötték össze és

abból faszenet készíthetnek. Ennek eladásából még kis házast és földet is tudnak szerezni. A közzétett lakdó alig lehet névről megjegyezni, mindegyiknek van mellékneve is. Az egész faluban csak néhány név ismeretes, annyira szeszhezásodtak. Hiányzik a vérfehérítési, aminek természetesen megvan az átkos következménye, ismervé az átkörklés tanát.

A buták felett közvetlen a Piskéshegy lejtőjén jellegzetes irtások tárlat szemünk elé. Zöld pázsitzónyoges hegyoldalban szétszórva sajtáságos formájú bokrok utánzó alakjait láthatjuk. Fantáziát élénken működtető figurák ezek kutyához, alvóoroszlánhoz, ósálathoz, vagy akár a lochnessi szörnyhöz is hasonlíthatjuk. A gyepen elterülő kiszéledett testtel ülnek mint a kollistályukok. Valamennyinek jellemzője a torzformájú gula alak. Még egy félóra és már Galyatetőn 967 m. magasságban, a Mátra egyik legmagasabb vulkánikus csúcán tódul tudóinkra a megritkult levegő. A Gallya északi és déli oldalán találjuk Galyavárat és Nyestetvárat. Mindkettő az avar építményekre emlékeztet. Ilyen várak a Mátra több kiemelkedésén is előfordulnak. A Galyáról nyugati irányba nézve szemünk elé tárul a két ikervár, u. m. Ágasvár és Óvár. A vár a tatárjárás utáni időben épült. Galyáról déli irányba tekintve Gyöngyösorszi és Ötház-huta között emelkedik a Táborhegy. Nevét onnan kapta, hogy Rákóczi kurucái

adják ki a könyvnapra. (Ára 2 P) Ezeket kívül még egyéb érdekes és értékes szépirodalmi művek is jelennek meg a könyvnapok sátraiban.

A könyvnapok tudományos és általános érdeklő könyveiről legközelebbi számunkban fogunk megemlékezni.

Hírek és különfélek

Eljegyzés. Schlattner Károly m. kir. gazdasági tanácsos, nyug. jószágigazgató leányát Annust, eljegyezte Kimpán Aladár bányatisztviselő. (Mindén külön értesítés helyett.)

A világháború hősi halottainak emlékünnepe vasárnap (24-én) d. e. 11 órakor lesz a főteri szobornál.

A Nógrád Hontvármegyei Tanítóegyesület „Salgótarjáni Köre” pedagógiai szemináriumi értekezlettel kapcsolatosan 1936. évi május hó 28-án (csütörtökön) d. e. fel 9 óratól kezdődőleg tartja rendes gyűlést Zagypálfalván a bányatársulati kaszinó nagytérében, amelyre a tagokat és tanügybarátokat tisztelettel meghívja. Buchitska Antal s. k. járásköri elnök, ig. tanító. Dr. Visnovszky Rezső s. k. tanügyi tanácsos, kir. tanfelügyelő. Indulás villamoson a salgótarjáni bányagazgatóság épületétől reggel 8 órakor.

itt táboroztak. Galyatetőre Kun László emberei tették először a lábukat Galyáról nézve a Mátra külső morfológiáját a hajdani vetődések, vulkánológiai hatások nyomában képződött medencék, andezit tellérek, a medencéket körülölelő vulkánikus csucok szabjak meg, amelyeket még nem nagyon tépázott meg az erőző. Galyatető a Mátrának északi része, ahonnan pazar panoráma tárul a szemlő elé. Az egyetemiek menedékházának terraszáról déli irányba szemlődvé hatalmas kiterjedésű völgyekalumba a kisebb nagyobb hegycsucok alig látszanak hegyeknek, olyan magasan van szemlőlőhelyünk. Fokozatosan alacsonyodó kuppegyek belesimulnak az Alföldbe, ahonnan Gyöngyös látkepe csillog a verőfényben.

Nyári esteiken, amikor a Nap leáldozott az éjszaka sötét leplet borít a Mátrára. Gyöngyös-lámpái, mint parányi menedékházak fényei szóródnak szemünkbe. Az égen sokszor csillag tündöklőlen ragyog. Sír csend honol, csak a tücskök zenekara pengeli hegedűjök egyhangú hurját. A mosolygó hold ezüstugarakból szőtt fátollal vonja be az éj sötétjét. Távol a zakatoló élet lármájától enyhülést talál az élet viharában elfáradt ember, és ebben romantikus estében a Mátra fenséges tetején a lelkeknek eszményi magasságban az Isten közelébe emelkedik.

(Folyt. köv.)

Hol vásárolhatnak

kedvezményesen a Magyarság előfizetői?

A kliring-akciónban szereplő cégek névsora:
Autófuvarozás:
MATEOS, Németh Dezső, Fő-u. 59. (1 százelek)
Drogéria és fényképezési szaküzlet:
Boltos drogéria, Fő-u. 27. (5 százelek)
Épület- és bútorszállítás:
Simon Aladár, Kassai-sor 7. (5 százelek)
Íli, Palay István, Fő-u. 44. (5 százelek)
Épület- és díszműbádogos:
Kovács Nándor, Fő-u. 28. (5 százelek)
Fényképezési műterem:
Kindi Gyula, Fő-u. 45. (10 százelek)
Iparművészeti, szepművészeti és kézművesüzlet:
Gál Ferencné, „Magyar Bolt”, Fő-u. 27. (3 százelek)
Könyv- és papírkereskedés, könyvnyomda és könyvtárgépezés:
Végl, Kálmán, „A Munka”, Lapvállalat (5 százelek)
Lakatos, vízvezeték- és központi fűtészaküzlet:
Molnár József János, Karancs-u. 23. (5 százelek)
Szállítás:
MATEOS, Németh Dezső, Fő-u. 59. (1 százelek)
Szobafestő és mázó:
Zagypálya, Kassai-sor 6. (5 százelek)
Úr-, női és ortoped cipész:
Nószál János, Salgó-u. 13. (5 százelek)
Úrüzem:
Hettich Péter, Fő-u. Friedmann-ház. (5 százelek)
Tóth Béla, Széna-tér 2. (5 százelek)
Vaskereskedő:
Kovács Gyula, Fő-u. 47. (3 százelek csak háztartási cikkek után)
Festő és vegyértékesítő:
Szilágyi Sándor, Fő-utca 5 (5 százelek)
Fűszerkereskedő:
Nagy István, Karancs-u. 37. (3 százelek)
Fenti cégek a Magyarság kliringszelvényeit a feltüntetett százelek arányában készpénz gyanánt fogadják el.

Rendelje meg a Magyarságot, — a kliring-akción szelvényrendszerrel ingyen jut a legjobb és legmagyarabb fővárosi napilaphoz. Forduljanak kiadóhivatalunkhoz, Budapest, VI. Aradi-u. 8

Turisták! Magyar Kárpát Egyesület salgótarjáni osztlája 2 napos kirándulást rendez a Budai hegyekbe május 30-tól jun 1-ig. A kiránduláson résztvenni óhajtok legkésőbb 26-án délutánig jelentkezzenek a vezetőlél. Indulás 30-án 13 h kor vezető: Jámeicsnik Helén Egészsedház.

Házasszonyok! Megjelent a Dr. Oetker gyár 1936 évi első kiadású fényképes receptkönyve melytől kívánság bármilyen ingyen és bérmentve kúldi: Dr. Oetker A Tápszermüvek Budapest, VIII. Conti u. 25. Sütkör és vanillin cukor ára most levetkenit 12 fillér.

Városi közgyűlés. F. hó 15-én d. u. 3 órakor a Hísegyek elmondásával nyitotta meg dr. Förster Kálmán polgármester a közgyűlést. — Elhatározta a közgyűlés, hogy a Karancs u. egyik oldalát, a Kassai sort, a mozgósírház előtti járdát aszfalt burkolattal látja el. A burkolási munkálatokkal a váci Levit aszfalt, kátrány és vegyi termékek gyárát bízta meg. 10.168 P. árban. — Elhatározta a közgyűlés, hogy a Fő-tér melletti piacot rendezi. A város tulajdonát fogják képezni a felállítandó bódék, melyeknek formájáról és bérösszegéről később dönt a képviselőtestület. — A város polgármestere és piaci árusok között hosszabb és kölcsönös megértésen alapuló tárgyalás folyt ez ügyben, amely régi közóhálat adja meg a város közönségének. Ugyanezen piacteret is aszfalt burkolattal látja el a város, a bódék helye pedig 5 cm.-el magasabb lesz, mint az összekötő aszfaltjárda. A bódékban egész nap lehet árusítani, de a nem bódékban árusító termelők a napnak csak bizonyos óráiban árusíthatnak. — Elfogadta a

A Kultur Autószakiskola U T O L S Ó tanfolyama

nyílik meg Salgótarjánban. Tekintettel az uja b b érdeklődésre, egy második kurzus kezdődik néhány nap múlva, amennyiben a jelenlegi létszám kiégéséhez szükséges jelöltek a legfrövidebb időn belül (4—5 nap) jelentkeznek a kiadóban, Fő-tér 1. sz. „VEGH-NYOMDA”.

közgyűlés a köztemető rendezésének szabályozási tervét, amely a jelenlegi temetőt teljesen megváltoztatja, szép kerítéssel, utakkal, fákall látja el és a ravatalozóházat is rövidesen felépíti, előtte kövel burkolt teret létesít. — Több hozzászólás hangzott el az esetleg hatósági árusításra szükséges bódék, a temető látsítása, a ravatalozó, a zagypályaok szénázóházának beljebbviteléről. A felszólalók Percze István, Nagy Bertalan, Hercóg Ede, Takács Ferenc, dr. Csengődy Lajos, Kátóna László voltak, akiknek felszólalásaira a polgármester válaszolt.

Uj orgona a környéken. A baglyasaljai róm. kat. egyházközség az alig másfél évvel ezelőtt felszentelt, gyönyörű kis temploma részére beszerezte az orgonát. A több mint hatezer pengőbe kerülő orgona villamos erőmeghajtású, pneumatikus rendszerű, két játszóasztalos s a tizenhat zengő változatát több mint ötszáz sip szolgálja. A változatok hangszínezése elragadó. A külsőleg is hatatosan felépített orgonát a hírneves Rieger cég szállította, melynek ez a 2276-ik készítménye. Amint halljuk, az orgona benediktása pünkösdkor lesz s azt, ha elfoglaltsága megengedi Payer János apostoli kormányzó, püspöki helynök személyesen fogja vezetni. A baglyasiak ezen örömmünének pontos idejéről még hírt adunk.

Bányamozgók hírei. A baglyasaljai és pálfalvai bányamozgók áldozatot nem kimélve egyeznek látogató közönségüknek minél szebb és érdekesebb műsorokkal kedveskedni. Így f. hó 24-én, vasárnap is, a rendes előadások keretében bemutatják Bsn Fekete László regénye nyomán készült CIMZETT ISMERETLEN című, gyönyörű magyar filmet, a legjobb magyar színészek: Ágai Irén, Dajbukát Ilona, Vaszary Piroks, Kabos Gyula, Góth Sándor, stb. — ezekkel a főszerepekben. Kiegészítő műsor: Tudomány és technika, kultúrfilm és magyar világhírő. Pünkösdi ünnepek alatt meglepően szép műsor lesz szintén.

Építetők: Bejárati ajtóknak alkalmas keményfából faragott kétszárnyu ajtó olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Florisztikai adatok Salgótarján és környéke ismeretéhez.

Irtá: Dr. Dornay Béla.

Salgótarján a közludatban mint bánya város szerepel. Ez természetes is, mert hiszen régi barnaszénbányászata miatt ezt az eredetileg jelentéktelen kis telep falusákt virágzó községgé és ipartelepé, majd — a szovoru Trianon után — csonka házákn legnagyobb bánya városává.

Közei és távoli vidékünknek, sőt magának Salgótarjánnak miocénkori barnaszénleletei, már a 18. század második felében ismeretessé lettek a szűkebb-körű szakemberek előtt és a pompás Salgó hegyének, — helyesebben a felszínre bukkano szénrétegeinek — meggyulladásáról már nemcsak a Preszbüger Zeitung emlékeztet meg részletesen, a Nagyszombatból 1767 okt. 31-ről keltetett, feltűntet keltő tudósításában, melyben szemtanuk után, elég részletesen elbeszéli a Salgó hegyének kigyulladását,

de utána 1778-ban Michael Klein, majd az 6. könyvének magyarra fordította, Tandik Mihály is 1814-ben. Sőt Salgótarjánnak és vidékének első számbavehető és komolyan számba veendő geológusa, az 1818-ban itt járt F. S. Beudant, szerint már Busching is leírta a Salgóhegyének 1767 nyarán történt égését.

A jóval utánuk, — megkezdődött és mind jobban izmosodó szénbányászat természetének megfelelően, lassankint egész kis földtani és bányászati (bányageológia) irodalom keletkezett Salgótarján barnaszén-menedékeiről, mint azt az 1933-ban megjelent Beudant-tanulmányomban kifejtettem, illetve részben közöltem is, utjabban pedig azt Noszky Jenő irodalmi repertóriumából is tudjuk.

(Folyt. köv.)

SPORT

Kiábrándítóan játszott az SBTC.

Törökvs—SBTC 4:2 (2:0)

SBTC pálya. 1000 néző. Bíró: Gombos. Góllövő: Keszei II. (11-es), Keszei II., Zsengellér, Dóri, Havas, Keszei II.

Helyszűke miatt a részletes tudósítást nem hozhattuk. Szerk.

Bíró Sándort, a Phobus—SBTC mérkőzés játékvezetőjét minden játékvezetői realitást, igazságot és következeteséget megcsúfoló bíráskodásért örökre eltiltották Nemzeti és profi bajnoki mérkőzések vezetésétől.

II. osztály.

Salgóbánya: SFC—SSE II. 3:1.
Hatvan: BSE—HVSF II. 5:0

„Ahol legnagyobb a verseny, ott legközelebb a segély” mondja a példabeszéd. Egyen államsorsorjegyét és szerencsét eseten minden gondjától meg szabadul. Ha nem nyer, jötkönyvát gyakorol, mert az államsorsorjegy jövedelmét közhatalom nyomorenyhítő és jötkönyvére fordítják.

Filléres gyors érkezik vasárnap (24-én) d. e. 8 óra 10 p. kor — Vissza indul 7 óra 5 p. kor.

Salgótarján m. v. polgármesteri hivatalától. 7097/1936. sz.

Hirdetmény.

Lakások bejelentése a nyaralók, üdülők, weekendzők részére.

Mindazok akiknek kiadó lakások, bútorozott szobák, vagy egyéb oly helyiségek vannak, amelyek a nyaralók, üdülőknek, weekendzőknek ellátására alkalmasak és amelyeket az üdülési idejében ily módon hasznosítani is hajlandók, ezen szándékukat jelentésük be a városháza idegenforgalmi hivatalban (földszint 1.)

Bejelentendő a kiadó lakás pontos utcája és házszáma, a férő, illetve fekvő hely száma, a víz, világítás, takarítás, kiszolgálás körülményei, ez esetleges étkezés lehetősége, mely időponttól meddig áll rendelkezésre és a bejelentő mily díjazást igényel.

Az idegenforgalmi hivatal ezután kívánja az igényeket a vendégfelvételi és vendégfogadás polgármesteri hivatalának, érdekeltségeiket közvetlenül is az állandó vendégfogadalmat meghonosítani

Salgótarján, 1936. május 19.

A polgármester helyett:

Horváth

tanácsnok.

Használt zongora jutányos áron eladó. Cím a kiadóban.

Már 24 filléért kaphat

MARELLA

kezdő labas című album. A Marella csodálatos énekes, életről, jóllakott kölcsönöz a hajnak. Használatos gazdaságos. Tisztítja a hajszálakat, a hajgyökereket erősíti. Az ondolás Marellával való hajmosás után is megmarad tartósan. Összes szálakban kapható.

Népművelési verseny Zagyva községben.

Május 10 én vasárnap délután tartotta Zagyva község népművelési napját, amelyen megjelent Oravszky Rezső, vármegyei népművelési titkár is. 9 órakor Borovi Goltfried salgótarjáni hitoktató mondott misét. 10 órakor kezdett vette a népművelési nap a Zagyvai sportpályán, amely iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. A sportpályát mintegy 1800 érdeklődő töltötte meg. A zagyvai gyermek fuvs zenekar Gyetvai Sándor vezetésével a Hísekegyet adta elő. Majd Galbács Gyula áll. tanító ismertette a népművelési nap nagyletelőségét, rámutatva arra, hogy csonka háznak mennyire szüksége van, hogy polgári tudásukat fejlessék, ismeretüket gyarapítsák és így a körülvevő kultúrállamok között mi is százszázalékban megállhassuk a helyünket. Utána a versenybizottság tagjai előtt megkezdődött a verseny. Virág ápolásban győzött Kovács János és Ferenc. Gyermekgondozási versenyben első lett Toronyi Gyula, 2. Angyal Mária, 3. Géczy Teréz. A versenyen résztvevő gyermekeket dr. Deutsch Manó kórosvos megvizsgálta és a gyermeknevelésről a szülőkkel hasznos tanácsokkal látta el. Olvasási versenyben első lett Pampurik Géza, 2. Oszvár Gyula. Szavalo versenyben győztes Földi Sándor. Női versenyzők között Földi Aranka. Ének versenyben 1. Pampurik Géza, 2. Nagy András. Női ének versenyben 1. Kerekes Erzsébet, 2. Radovanov Anna, 3. Földi Aranka. Résztvevő még Angyal Margit és Oszvár Rozália. Zene versenyben első Angyal János, színharmónikán Básti Margit. Páros versenyben Angyal János és ifj. Gyetvai Sándor. A verseny győztesei egy-egy értékes könyvjutalomban részesültek. A gyermekgondozási és virágápolási verseny győztesei oklevéllet lettek kitüntetve. A verseny végeztével Král József banya társ. tanító további munkára buzdította a jelenlevőket. Peldaképp állították Bátki József festő és szobrászművészt, a falu szülőit, a népművelési nap eszméi verseny győztesét. Méltatva Bátki hervadhatatlan érdemeit, melyet örökbecsű alkotásával, a falu templomának festésével érdemelt ki. A falu nevében is hálaírt fejezi ki a nagy művészek. Majd köszönetet mond a nemes lelku adakozóknak, akik anyagi áldozataikkal hozzájárultak, hogy a nyertesek ilyen értékes jutalomban részesülhettek. A gyermek zenekar által előadott Himnus hangjai mellett a népművelési nap véget ért.

Telefon szám: 46. SALGÓ SERLEG CSOPORT

Telefon szám: 46.

mint ÉLASZ. Mátravidéki III. osztály

HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hivatalos helyiség: Salgótarján, Fő-utca 244. szám. — Kélli: TÁBORI GYULA ELNÖK.

Intéző és Fegyelmi Bizottság.

Kivonat a Bizottság május hó 19-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

A Bizottság ETK azon kérésének, miszerint a május hó 21-re kitűzött ETK—VAC mérkőzést felebezésükre való tekintettel elhalasztani kéri, helyt ad és a mérkőzés ügyével a felebezési Bizottság döntése után újból foglalkozik.

A Bizottság MLK igazolását a SISE—MLK elmaradt mérkőzés ügyében tudomásul veszi.

A Bizottság május 17-re kitűzött KAC—PSE mérkőzés 2 pontját 0:0 góllárral KAC javára írja PSE megnevezése miatt. Egyben kötelezi PSE-t, hogy KAC-nak 5 20 P. költséget 8 napon belül fizesse meg.

A Bizottság PSE-t a szabályzat 212. § 5. és 7. bekezdése alapján a bajnoki mérkőzéseken való további részvételtől eltiltja s eddigi lejátszott mérkőzésein szerzett pontjait és góljait érvényteleníti, hátralevő mérkőzéseinek pontját pedig 0:0 góllárral ellenfele javára írja, és a PSE-t az SSCs II. osztály utolsó helyezettjének nyilvánítja.

A Bizottság BSE azon ajánlatát, miszerint folyó hó 31-re a Mátravidéki II. osztályban szereplő csapat részére az SSCs válogatott csapatát mint ellenfelet kéri, felhozott feltételei szerint tudomásul veszi. Erre való tekintettel a folyó hó 31-ére kisorsolt SSCs I. osztály mérkőzéseket a szezon végére elhalasztja. Büntetés terhé mellett kötelezi azokat az egyesületeket, amelyek felhívást kapnak, hogy a kijelölt válogatott játékosokat cipővel és sípcsontróddal ellátva a játék színhelyén jelentessék meg.

A Bizottság BSE-nek SBTC B. elleni óvását elutasítja, mert az 1936. március 7-i közlönyben megjelent — elsősigi határozat szerint óvási indok nem helytálló. BSE óvásdíját visszatartani rendeli el.

A Bizottság KBSE-nek tévesen az Intézőbizottsághoz címzett felebezését az SSCs felebezési Bizottsághoz teszi át.

A Bizottság május 17-i KBTK—SBTC Forgács felbevezését 3:0 eredményével igazolja, mert az első megsejtsé után a bíró felszólítására SBTC Forgács nem volt hajlandó a hátralevő 20 percre lejátszani.

A Bizottság a május hó 17-i NOSE—JTC 3:0 arányú mérkőzést, mely első miatt felbevezették és a hátralevő idő lejátszására egyik fél részéről sem történt kísérlet a szabályzat 207. § B. pontja alapján megsejtsíti a szezon végén annak újrakiadását rendeli NOSE pályán közös megrendezésben.

(A folyó hó 24-iki mérkőzések beosztásáról a csapatok külön értesítést kaptak)

=APOLLO MOZGÓ=

SALGÓTARJÁN.

Május 33-án, 24. én és 25-én.

KERENINA ANNA

Főszereplők: Greta Garbo, Frederich M.

Kiegészítésül: Magyar világ híradó.

Május 27-én és 28-án.

A tulsó parton.

Azonkívül:

A kubai táncos.

Fox hangos híradó.

Nógrád és Hont közigazgatásilag e. e. vármegyék központi választmánya.

96—936. kp. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. Belügyminiszter Urnak

84000—935—III. a. számú körrendelete

értelmében történt eljárásnak megfelelően

Nógrád és Hont közigazgatásilag egyelőre

egyített vármegyék területére érvényes

és az országgyűlési képviselőválasztások

ról szóló 1925. évi XXVI. t. c. 39. §-a

értelmében a központi választmány által

elkészített ideiglenes választói névjegyzék

lesznek kitéve 1936. évi május hó 16.

napjától 1936. évi június 14. napjáig be

zárólag. Ugyanezen idő alatt a választó

kerületek székhelyeit képező Salgótarján

és Balassagyarmat m. városokban, Szécsény és Szikrá nagyközségekben, Rét-

csény és Szikrá nagyközségekben, Rét-

csény és Szikrá nagyközségekben, Rét-

csény és Szikrá nagyközségekben, Rét-

csény és Szikrá nagyközségekben, Rét-

csény és Szikrá nagyközségekben, Rét-

csény és Szikrá nagyközségekben, Rét-

csény és Szikrá nagyközségekben, Rét-

csény és Szikrá nagyközségekben, Rét-

csény és Szikrá nagyközségekben, Rét-

A Bizottság Gáspár Sándor SBTC B. játékost a fegyelmiszabályzat 330. § c. pontja alapján 2 óra eltiltja a játéktól május 17-től július 17-ig.

Cservári István SBTC B. játékost a fegyelmiszabályzat 348. § g. pontja alapján 4 óra eltiltja a játéktól május 17-től szeptember 17-ig.

Thányi Sándor SBTC B. játékost a fegyelmiszabályzat 340. § f. pontja alapján 1 óra eltiltja a játéktól május 17-től június 17-ig.

Szöke István ZISE játékost a fegyelmiszabályzat 348. § a. pontja alapján 1 hétre eltiltja a játéktól május 17-től május 25-ig.

Omaszta Lajos SBTC B. intézőjét — mert a bíró felszólítására a játékos igazolványának átadását megtagadta — megdorgálja.

Igazolja a következő mérkőzéseket:

SISE—JTC	6:1	SAC—SBTC B	8:2
ZISE—NOSE	4:2	SBTC Lev.—MRTK	2:1
MLK—PBÜSE A	2:1	SBTC B—BSE	5:3
SAC—KBSE	2:1	SBTC Lev.—NOSE	10:0
PBÜSE A—JTC	4:3	SBTC Forg.—ETK	3:3
PBTK—SBTC Tör.	3:0	HSE—VAC	11:3
KBTK—KAC	1:1	BSB Raut.—KSE	8:2
MTE—SBTC Forg.	8:2	ETK—SBTC Tör.	4:1
HSE—PSE	7:1	ZTC—PBTK	8:2
KBTK—VAC	4:1		

MTE—PSE 0:0 góllárral MTE javára. BSE—KBSE 0:0 góllárral BSE javára. SISE—MLK 0:0 góllárral SISE javára.

Gyöngyösi Aladár

elnök.

Tábori Gyula

főtábor.

Meghívó.

A Salgó Serleg Csoport május hó 26-án

este fél 8 órakor a Csoport hivatalos helyiség-

ben tartja rendkívüli közgyűlést felebezési

ügyek tárgyában, miről ezúton értesítjük az érde-

dekelteket.

Dr. Schicsák Ferenc

elnök.

Tábori Gyula

főtábor.

Értesítés.

Értesítjük az egyesületeket, hogy a rend-

kívüli közgyűlésen minden egyesület 1 taggal

képviselheti magát, kiket elnök, titkár aláirás-

sal ellátott megbízólevellel kell a közgyűlésre

küldeni, ahol ezen megbízólevellel felmutatva

mellett gyakorolhatják tanácskozási és szavazati

jogukat.

Tanácskozási és szavazati jogot a tisztvisé-

ri tagok saját személyükkel, gyakorolhatják.

Dr. Schicsák Ferenc

elnök.

Tábori Gyula

főtábor.

KÖNYVNAPOK KÖNYVEI

JUNIUS 2—3—4.

ELŐJEGYEZHETŐK

KAPHATÓK

VÉGH KÁLMÁN

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN.

P. ABRAHÁM: A csodaszarvas, kötve 3—

ADY: Jólások Magyarországról, kötve 360

ARANY JÁNOS: Válogatott költeményei

(Toldi trüfijával együtt), kötve 3—

ASZTALOS PETHŐ: A magyar nemzet

története, kötve 550

BÁRDOS ARTUR: Uralkodók és ko-

médiások, kötve 390

BABITS: Az európai irodalom története

I—II. egybekötve 5—

BERZSENYI DÁNIEL munkái (propa-

ganda kiadás a költő halálának 100

évfordulója alkalmából), kötve 250

BOHUNITZKY SZEFI: Az esztereghy

hibizománya (Az Eszterházyak törté-

nete), kötve 3—

FALK GÉZA: Liszt breviárium, kötve 360

FEJTŐ: Érzelmek utazás (A könyv címé-

nek eredetileg „Zágrabi napló” címet

szánták), kötve 3—

GULÁCSY IRÉN: A fürgeteg, kötve 4—

HALÁSZ G.: Őt világgrénzen keresztül

(Magyar felfedezők), kötve 220

HORVÁTH: Világtörténet, kötve 390

ILLYÉS: Puszták népe (Budapest hatá-

rain tuli élet), kötve 360

JÓKAI: Az aranyember, füze 260

kötve 380

Az új földesur, kötve 3—

MAI MAGYAROK a régi magyarokról,

kötve 280

MIKSZÁTH: Fekete város, kötve 370

MEZŐ: Olimpiai kalauz, kötve 280

NYIRŐ: Új Bence (Székely történet),

kötve 310

PETŐFI összes költeményei, kötve 120

„(fobb), kötve 160

RAKOSI: Korhadt fakere. zlek, füze 140

„(fobb), kötve 240

RÉVAI KIS LEXIKON: (a legmodernebb

kézi lexikon. Könyvnap után 16—),

kötve 12—

SZILÁRD UNDI: Szép vagy diákelet (A

gondatlan diákelet humors), füze 280

ROVÓ: A betű, a könyv, tokban, (Ta-

nulságos és érdekes munka, a betű és

könyv születéséről), füze 450

TROCSÁNYI: A történelem árnyékában,

kötve 310

kötve 240

Nyomatott: „A MUNKA”-nyomdában, Salgótarján.

Nyomatulajdonos: Végh Kálmán.